

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron 7
 Diszter 2., I. em.
 BUDAPEST
 Dr. Rámáseter Róbert

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ára 5 lej
 Kedd, 935. május 21.
 5695. EV. IJAR 18. XVIII. ÉVF. 111. SZÁM.

A csodálatos sziget

Négy fasiszta állam határolja a csehszlovák köztársaságot, mely a tömegek eltévelyedéseinek tengeréből csodálatos szilárdással emelkedik ki, mint az emberi jogok végvára, mint a demokrácia csodálatos szigete.

Míg Kelet- és Dél-Európa térségében a fasiszta lobogója, elméket és szíveket fertőzve hirdeti a visszahanyatlás korszakát, addig Csehszlovákia öntudatos népe újra és újra, mintegy dacolva a fertőzött korszakellenzői, hitet tesz a demokrácia és a parlamentarizmus ügye mellett.

Bármilyen csodálatos jelenség ez: az analízis tükrében mégis megmutatkoznak azok az okok és okozatok, amelyek a cseh demokrácia vitalitását és diadalmos ellenállását megmagyarázzák.

Ha hiszünk a történelmi végzetben és sorszerűségben amelyek észrevehetően követik nyomán a történelmi realitásokat, úgy a csehszlovák demokrácia erősségét elsősorban annak kell betudnunk, hogy ennek az országnak élén még ma is egy olyan nagy humanista áll, mint Massaryk Tamás, az agg bölcs és a nagy államférfi.

A cseh demokrácia kikezdetlenségének legfőbb okait azonban az ország földrajzi, gazdasági és külpolitikai adottságaiban lehet és kell megtalálni.

Csehszlovákia abban a pillanatban, amikor visszanyerte önálló állami életét, már fejlett iparral és fejlett, öntudatos munkássággal rendelkezett, amely a régi osztrák-magyar monarchiában egyedül a demokráciától várta és várhatta nemzeti és szociális felszabadulását.

A fejlett csehszlovák ipar azonban — szemben a túlméretezett németországi iparral — egészséges mezőgazdaságra támaszkodhatik, amelynek tömegei a legjobb felvevőpiacot jelentik a viszonylag olcsó ipari cikkek számára. Csehszlovákiaiban éppen ezért a paraszttömegek sohasem állottak éles érdekellentétben az ipari munkássággal s az országnak azon a részén, ahol a paraszttömegek nyomora, főleg a föld mostohasága következtében meglehetősen nagy, a földmunkások nagyrésze ne mesatlakozott a fasiszta ideológiához, hanem inkább a baloldali pártokat támogatja.

A tömegek eme érdekharmonizációját kedvezően támasztja alá a csehszlovák közép-osztály, főleg pedig a cseh intellektuelek fejlett szellemisége, komoly politikai iskolázottsága, amely kellő időben ismerte fel a német fasiszta veszélyeit, a fasiszmusokban rejlő háborús tendenciákat, amelyek a csehszlovák köztársaság létét alapjaiban veszélyeztetik.

Ennek tudható be elsősorban, hogy a fasiszták pártja: Kramarral és Strbnyvel az élen, a tegnapi választásokon kudarcot vallott s valószínűleg hamarosan ugyanarra a sorsra fog jutni, mint Gajda tábornok egykori fasiszta pártja.

A tegnapi csehszlovákiai választásnak egyetlen szépséghibáját a Henlein vezetése alatt álló új német egyesülés előretörése jelenti, ami azonban legfeljebb azt jelenti, hogy a csehszlovákiai németeket éppúgy megfertőzte a hitlerista demagógia, mint a romániaiakat vagy a föld többi részén élő németeket s hogy a legközelebbi kormányalakulásban a kormánypárti németek helyett a jelentősen előretört kisiparos párt fog tárcához jutni.

Henlein meglehetősen obskurus német vezetőember, aki a feloszlatott német nemzeti szocialista párt működésének megszűnése után lépett a politikai prondra és bizonyos vonatkozásokban a kormány támogatását is élvezte. Tömegei előtt sohasem hangoztatta hitlerista mivoltát, sőt adott esetekben ellenzéki álláspontra helyezkedett a hitlerizmussal szemben.

Ravasz és megtevesztő politikája, a maga tetszetős jelszavaival, radikális ígéreteivel — a német munkásság felé, nem maradtak háttal, de a választási győzelem, amelyet aratott, nem fogja lényegesen megváltoztatni a csehszlovák demokrácia arculatát.

Feltűnő jelensége az új választási eredményeknek, hogy a szociáldemokraták és az agráriusok, Csehszlovákia két legjelentősebb tömegpártja, lényegesen megerősödtek. A szociáldemokrata mandátumok számszerű szaporodásának az osztrák és német példák mentője mellett az is egyik legfőbb oka,

A demokrácia mellett tettek hitet a csehszlovákiai tömegek a tegnapi választásokon

Letörték a cseh fasiszta pártok, de előretörték a német fasiszták. Képviselőhöz jutott a csehszlovákiai zsidóság

Lemond a cseh kormány

Prága, május 20. Nagy érdeklődés mellett tegnap zajlottak le Csehszlovákiaiban az új parlamenti választások. A választások napja különösebb incidensek nélkül telt el. Délután öt órakor megkezdették a szavazatok összeszámolását. Ejjélig még nem tették közzé a választások hivatalos eredményeit. Az eddigi jelentések szerint valószínű, hogy a csehszlovák köztársasági, nemzeti szocialista, szociáldemokrata és agrárpártokból álló kormánykoalíció megtartja mandátumait, sőt az agrárpárt még nyer is néhány mandátumot. A kormánykoalícióban résztvevő német párt vesztett szavazatokat a Henlein Konrád vezetése alatt álló németekkel — szemben, amelynek listájára szavaztak nemcsak a feloszlatott nemzeti szocialista párt tagjai, hanem a német nemzetiek is, sőt a német szociáldemokrata párt hívei is. A csehszlovák iparosok pártja is nyerni fog néhány mandátumot. Nem ismerik még a prágai eredményeket sem. Annyi bizonyos: ha a csehszlovákiai német lakosság körében bizonyos irányzatok tért is nyertek, a csehszlovák lakosság túlnyomó része hű maradt a demokráciához és parlamentarizmushoz. A választások egyébként a legnagyobb rendben, minden incidens nélkül folytak le.

Ujabb jelentések szerint a választások képe kezd kialakulni. A kormánykoalíció pártjai általában megtartják mandátumukat. Nagy siker ért el a Henlein vezetése alatt álló szudeti német párt a kormánypárti németek és a többi ellenzéki német párt, valamint a német szocialisták rovására. Különösen a német agrárpárt, amelynek képviselője is van a kormányban Spina miniszter személyében, vesztett mandátumokat. A cseh agráriusok és cseh szociáldemokraták mandátumai szaporodtak. Figyelemreméltó a kisiparosok szavazatainak emelkedése. Azt hiszik, hogy a választások következtében ez a párt belép a koalícióba. A kommunisták egyes kerületekben vesztettek, másutt, így különösen Pilsenben, erősödtek. Kramar és Strbny nemzeti uniója családott várakozásaiban, csak Prágában ért el sikert. Hlinka páter szlovák autonómista csoportja is erősödött.

Esti jelentés szerint a kormány rövidesen lemond, hogy a választások eredményeképpen rekonstruálja magát. Valószínűleg az új kormányból kiválnak a kormánytámogató német pártok.

Prága, május 20. Mint ismeretes, a csehszlovákiai zsidó párt a tegnapi lezajlott parlamenti választásokra a cseh szociáldemokratákkal kötött paktumot. Miután a szociáldemokraták a választásokon jelentős tért hódítottak, bizonyosra vehető, hogy ez az előretört elsősorban a zsidó tömegek szavazatainak köszönhető. Nem kétséges, hogy a szociáldemokraták listáján szereplő zsidó párt élén Angelo Goldsteinnal, megfelelő parlamentari képviselőhöz jutott.

Miért hiúsult meg a szélső-jobboldali front megalkotása?

A Gazeta érdekes leleplezései. Vaida Sándor egy óra hosszat tárgyal Tatarescu miniszterelnökkel

Bucuresti, május 20. A Gazeta érdekes részleteket közöl az okokból, amelyek a Vaida által tervezett jobboldali front létrejöttét megghiúsították. A lap szerint Cuza professzor mindenképp is nem volt hajlandó elfogadni a diszelnökséget. A professzor aktív szerepet kér magának a front vezetésében, még akkor is, ha az elnökség nem ott illette volna. Másodsorban Guza és Zelea Codreanu között egy programot, mint a taktikát illetően komoly ellentétek vannak, amelyek a kettejük közötti együttműködést

csaknem lehetetlenné teszik.

Végül nehézségek merültek fel a Gogával együttműködést illetően is. Goga párjában vannak komoly politikusok, akik egy mérsékelt jobboldali politikát hajlandók magukévá tenni, de a jobboldali frontba nem követnék a költőt. Ezek között van I. Valjean, a gogista párt alelnöke is.

Lapjelentések szerint egyébként Vaida Sándor szombaton délután találkozott Tatarescu miniszterelnökkel, akivel egy óra hosszat tanácskozott.

hogy a csehszlovákiai zsidó párt a lezajlott választásokra a szociáldemokratákkal kötött paktumot. Még nem is ismerjük a részletes választási eredményeket, de bizonyos, hogy eme paktum következtében a zsidó párt jelentős parlamenti képviselőhöz jutott s így elkerülte azt a veszélyt, hogy az új csehszlovákiai választói törvény kedvezőtlen rendelkezések következtében, a csehszlovákiai öntudatos zsidóság parlamenti szavazólók nélkül maradjon.

elnöki méltóságot vagy a szociáldemokraták, vagy pedig az agráriusok reprezentánsa fogja elnyerni; ebben a tekintetben Massaryk Tamás bölcs belátása lesz a döntő faktor.

A demokrácia híveinek, azoknak, akik hisznek az emberi jogok szentségében és a dolgok változásában, a csehszlovákiai választási eredmények megnyugtatóan szolgálnak. Az emberiség történelmének viharzó tengerében mindig a kis, de szilárd szigetecskék voltak azok, melyek megőrizték a haladás lángját s az alantas szenvedélyek elviharzása után, a korlátoltság és megtevesztettség inflációjának elmúltával, utmutatásul szolgáltak az eltévelyedetteknek.

Benes külügyminiszter pártja, mely megtevesztően nemzeti szocialista pártnak nevezi magát — holott semmi ideológiai, vagy taktikai közössége nincs a hitlerista nemzeti szocialista párt ideológiájával és taktikájával — a tegnapi választásokon szintén megtartotta a pozícióját s így Benes továbbra is a köztársaság külügyminisztere fog maradni.

Hogy a lemondó kabinet helyére kinevezendő új miniszteriumban milyen személyi változások lesznek, egyelőre még nem lehet tudni. Az azonban valószínű, hogy a kormány-

A csehszlovákiai demokrácia csodálatos szigete ma egyben talán a boldogság szigete is jelenti ama tömegek számára, amelyek az élet bizonytalanságának viharában állva és szenvedve, legalább a szabad akaratnyilvánítás és az emberi méltóság öntudatával határozhatják meg sorsukat és azt az utat, amelyet minden oktroj és terror nélkül követni akarnak. (s. l.)

VILÁG TUKRÉ

Az első lord Melchet

(H. Bolitho: Alfred Mond. A német fordítás L. Nath bécsi kiadónál jelent meg)

Mintha mesét olvasnánk.

A nagyapa boltos, kis kézműáru-kereskedő Kasselben, Németországban. Hordja a szürke hétköznapok súlyos igáját, kedveszetten hadakozik a mindennapi száraz kenyérért és ez a harc teljesen igénybe veszi. A felesége azonban már Goethe és Rousseau olvasza. A zsidósággal mindketőtjüknek édes-kevés a közösségük. A férfi még kaddist mond, amikor az apja, a félvak falusi szatócs meghal. És az asszony maceszt küld pészachra a fiuknak Heidelbergába, ahol ez a fiu a vegyész sógor, a későbbi apósa, jóvoltából az egyetemre jár. A Bunsen tanítványa és szintén vegyész akar lenni.

„Wenn Du Mazzen ist, sollt Du Dich an die Befereigung Diener Vorfahren von der Bedrückung und dem Zwange der schrecklichen Sklaverei erinnern“, — írja neki ketteltelenen az anyja abban a levélben, melylyel a macesz-küldeményt kíséri. Ez a levél 1839-ből kelt. Az elnyomás elleni lázongás, az egyenjogúsítás, közkeletűbb szóval: az emancipáció utáni vágy ébreszthette benne ezeket a szokatlan, a multbanjáró, ezeket a zsidó gondolatokat.

A fiu azonban nem sokat, sőt egyáltalában nem hederint a multra. Nem ér rá; a jelen teljesen igénybe veszi. Táncol, viv, sőt — Uram bocsáss! — párbajozik és éjjel-nappal pepecsel a kísérleteivel. Szerelmes a szakmájába, de a diplomája még sem tudja felvinni. Csak jó félszázaddal utóbb, 1896-ban kap és pedig honoris causa doktorátust ugyanattól az egyetemről, amelyben diákkorában hajótörést szenvedett. Közben ugyanis diploma nélkül is világhíres vegyész, többszörös feltaláló és dúsgazdag angol nagyiparos lett belőle.

Tizenhét éves korában racionalizálja a cinkgyártást; értékesíti néhány, idáig elherdált mellékterméket. Husz éves korában a Grünspann — magyarul: a rézrozsdá — gyártás új módszerére bukkan. Két évre rá ki tudja választani az alkalikus lúgokból a kénartalmat. Ekkor már egy hollandiai gyárban dolgozik. Új módszer szerint készíti szódát és ezt a találmányt 60 gvár vásárolja meg a világ minden táján. Angliába költözködik, gyárat alapít és tökéletesíti a belga Solvay szódagyártási módszerét. Kereskedelmi szempontból egyelőre értéktelenek az újításai. Nemcsak hasznos nem hajtának, hanem folytonos és súlyos ráfizetéseket jelentenek. Vasszorgalmával, leleményességével azonban kiviekkél ebből a finánciális kátyúból is. 1881-ben 600 ezer, 1884-ben közel kétmillió font már a gyárának tőkéje. Őt azonban csak a tudományos eredmények érdeklik. „Nem vegyészek vagyunk már, hanem pénzügyosok“ — jajdul fel. Pedig nemcsak a maga meggazdagodása, hanem az olcsó szóda, az olcsó szappan, papiros és üveg révén, a nép olcsóbb és szebb élete a találmányainak áldásos következménye. Élete alkonyán a nikkel-gyártást tökéletesíti; 99,9 százalékos nikkelt tud előállítani. Újító szociális téren is. Ő az első angol gyáros, aki fizetős szabadságot, évenként egy hetet biztosít a munkásainak és 1889-ben — forradalmi újítás volt ez a maga idejében — bevezeti a nyolcórás munkanapot.

Az unoka, a kasseli krajzleros unokája és a nagy német vegyész fia, már angol főúr. Lord! Két ízben tagja az angol kormányban, a háboruban munka-, a háboru után egészségügyi miniszter. Megteremti az Imperial Chemical Trust-öt, melynek 100 millió font alapítókéje és 70 ezer munkása van. 700 szobás igazgatói palotából

ek
 pereszter
 hanem
 szer
 az
 ER
 TROL
 itja a
 orpuzást
 ist
 SPORT
 izdelemben
 szenvedett
 nia
 3:2 (2:2)
 Szombaton délután
 ották le Bucuresti
 a nemzeti-bajnoki
 a cluji csapat
 nyert meg 3:2
 a csapata csatár-
 aze, igen lendüle-
 tével perében Nistor
 entus ellentámadá-
 ra telik. — A
 a Nistor fe-
 mania előnyét. Egy
 id passzok után
 a 41. percben 11-
 lik. 2:2. Közben
 s és Felecan su-
 bit körhözba kel-
 féldőben a Fele-
 levert Romania-
 a. A Juventus ve-
 s a 10. percben
 a. A mérkőzést a
 ber herceg-
) Egy keresztény-
 gnap este tartot-
 eremben, a részt-
 aber hercegek
 az upogány moz-
 Bankhoffent, aki
 a a római kato-
 zott ezeket mon-
 butább bohózat.
 hazánk elleni el-
 dokát.
 sel fogadta a be-
 nélyt, aki védel-
 get, súlyosan el-
 kiderült, hogy a
 rja.
 rnelésében
 dusokkal
 avas ügynökség
 vezetőinek az a
 ak a forradalmi
 ól a beszédből,
 sa ma mondott.
 atta, hogy min-
 rentabilitás. Az
 nosonista a mo-
 ég sokat kell ta-
 netországtól. Az
 ok visszaélés tör-
 olt a rendetlen-
 méltunk.
 atnunk a rend-

vezényli Anglia egy cégben összesített egész vegyiparát. Kiterveli az angol impérium gazdasági egységét. A modern ipari racionalizálás atyamestere lesz és egy angol lexikon a racionalizálás címszó helyes értelmezésére egyedül őt tartja hivatottnak. Bűvészi ügyességgel bogozgatja a kapitalista termelési mód legsúlyosabb problémáit. (Emlékezzünk csak a Melchet-Turner konferenciára!) Új módszereket jelöl ki a munkás és a munkaadó viszonyának szabályozására. És nem kisebb legény, mint Mussolini állapította meg róla, hogy a politikának egyenesen prófétája volt.

Mindezeket az eredményeket egy üres, játékos (nemcsak tenisz-, hanem éppen-séggel kártyajátékos) és rossz, néha éppen-séggel elégtelen klasszissokat, csuf bukásokat produkáló ifjúság után éri el. Miután a szüleit éveken át és ismételen elképesztette, sőt kétségbeesztette a szemretekeltével. Testi készségeket nem igen hozott magával az élete utjára. A külseje kedvezőtlen, a hangja érdes, a kiejtése lengyel-szerű, az egyik keresztnéve Móríc, ugyanaz, ami a kasseli nagypapáé — ez is súlyos teherként 1914 augusztus óta — német származású. Egy jóbarátja rá is beszél a világháború kitörésekor, hogy vonuljon vissza vidéki kastélyába és ne igen mutakozzék a nyilvánosság előtt. Sir Alfred Mond a későbbi lord Melchet, nyugodtan feleli: Mást fogok tenni. Belépek a kormányba... És a szavának állott.

A nagyapa csak a kaddis-mondás erejéig volt még zsidó. A fiu még ennyire sem. Az unoka elveszített minden összefüggést a zsidósággal. A felesége, akivel anglikánus lelkész adta össze, keresztény. A gyermekei szintén. És a közhit őt magát is már régideje kikeresztelkedettnek tartja. Am 1917 novemberében, kevéssel a Balfour deklarációjának közzététele után, levelet ír egy cionista népgyűléshez, és a „mi fajtánkról”, a „mi népünkrol” beszél benne. Következik egy palesztinai ut, amelyre Weizmann professzor birta nagynehezen rá. Teljesen átförmölődik a hatása alatt. Zsidó lesz, cionista, akit a Szentföld szerete, az aktív, áldozatkész munka érte, az életvég magasra csapó, kései fellángolásai fűznek össze és pedig szétválaszthatatlanul egyszerűben felfedezett népével. Népének ősi álmaival épp úgy, mint mai munkaprogramjával. Halálos ágyát zsidó aggódás veszi körül, holtteste mellette zsidók virrasztanak és a koporsója felett zsidó hitre visszatért fia mondja el a kaddist.

A Melchet lord-család életének utja így kanyarodott vissza — csodamódra, mese-szerűen — a zsidó élet, a zsidó aktivitás vágányára. És teljes gözzel rohan rajta tovább — előre...

Grünfeld Salomon

Ivan Bunin: Ifjúság, szerelem. Az „Ifjúság, szerelem” önéletrajzi regény, amelyben a Nobel-díjas, emigráns orosz író, Ivan Bunin, egy mélyenérző költői lélek fejlődését tárja elénk az első öntudatraébredéstől a féltias szerelem krízisáig. Jónak, nemesei udvarházban ismerkedik meg az udvarház titokzatos zugaival, aztán egy csavargóból lett különös és különös nevelő irányítása mellett fejlődik tovább addig, amíg el nem érkezik a gimnázium ideje. Tolsztoj: Ifjúság, szerelem. A regénye óta ez az orosz irodalomban a leghatalmasabb önéletrajzi regény. Nincsenek benne különös, meglepő események, sorsfordulatok, katasztrófák. Emberi élet, olyan, mint ezer és ezer nemes urfié, aki jómódban születik, urnak készült és szegény kishivatalknak, vagy újságíró lesz. S ez az önéletrajzi regény mégis a világirodalom egyik legnagyobb remeke, amelyet a Nobel-díj odaítélésével tüntetett ki. Az olvasó, miközben lélekzetvisszafogva olvassa bűbajos sorait, elválhatatlanul összeforr az íróval s végigéli vele a hosszú, dermesztő telet, a tavasz ébredését, a tóparti sétákat, az alkonyatot, a csillagos éjszakák varázslatos hangulatait, a lélek mélyén lappangó sejtelmeket. A hatalmas kötet az Athenaeum 4.80 pengős sorozatában most jelent meg. Egyenként 400—500 lap, nagy lexikonalak, díszes kiállítás, remek vászonkötésben. Méltó folytatása az eddigi remek könyveknek (Wells: Mi lesz holnap, Thomas Mann: Jákob, Maurois: VII. Edward, Mereskovszki: Ismeretlen Jézus, Sinclair: Mivészek, Mann: József, Wassermann: Kerkhoven, Wells: Önéletrajz, Kádár: Önbüntetés, Seignobos: A francia nemzet őszinte története). Kapható minden könyvkereskedésben, kiadóhivatalunkban vagy Lepageánál, Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságainak teljes jegyzékét.

Mi történik Jugoszláviában?

Cáfolják, hogy a jugoszláv rekruták között zavargások törtek volna ki

Tulzott hírek Macek nagy győzelméről a tegnapi pótválasztásokon

Belgrádi május 20. Az a hír, hogy Macek a pótválasztásokon tegnap, vasárnap 100 ezer szavazatot kapott, teljesen téves. Mindössze 6 szekcióban volt pótválasztás, ahol összesen 3000 szavazó van.

Egyidejű belgrádi jelentés szerint az

Avala-ügynökség megcáfolja egyes angol lapok bécsi forrásból származó híreit, melyek szerint a jugoszláv rekruták között zavargások törtek ki. E hírek teljesen fantasztikusak és alaptalanok. Az országban rend és nyugalom van.

Érdekes vita az angol alsóházban az indiai zsidók politikai jogai körül

Az európai származású szefárd zsidók külön politikai státuszt követelnek a maguk számára, mint amilyen a Bné Jisrael feketé zsidókat megilleti

London, május 20. Érdekes vita tárgyát képezte az angol alsóház egyik bizottságában az indiai zsidók politikai helyzetének kérdése. Az indiai választójog kapcsán felmerült a kérdés, vajjon az ott élő zsidók az európai avagy az általános választási kuriákban szavazhatnak-e.

Az indiai zsidók két táborra oszlanak. Egyik részük szefárd hitközségekbe tömörül és részben angol alattvalók, részben palesztinai állampolgárok. A másik tábor a Bné Jisrael, a feketé Cochín-zsidók, vegyes és nemeurópai származású elemek alkotják.

Az angol alsóházban javasolták, hogy az első csoporthoz tartozó zsidók mint európaiak szavazhassanak, mert ezek nagyrészt Európából származnak és az indiai társadalmi életben is így kezelik őket. Azt is kifejtették, hogy ezek a zsidók maguk is igényt tartanak arra, hogy faji helyzetüknek fogva az európaiakat megillető politikai jogokban részesüljenek.

A vita során Wedgwood ezredes rámutatott arra, hogy Anglia érdeke is, hogy növelje az Indiában élő angolok számát és ebből a szempontból kell megvizsgálnia a kérdést a kormánynak. Mások viszont tovább mentek és a feketé zsidókat is az európaiaknak kijáró politikai jogokat követelték.

Ormsby-Gore, aki a kormányt képviselte a vitában, e javaslatok ellen foglalt állást. Kifejtette, hogy lehetetlen egy egyedülálló zsidó közösséget a többi zsidóktól elválasztani. Nincs alapos okunk arra — mondotta

—, hogy Kalkuttában élő 2000 zsidót kiemeljük és külön kategóriába helyezzük. A zsidóknak az a kívánságuk, hogy a zsidóságot egységes egésznek fogják fel. Anglia törekvései Palesztinában odairányulnak, hogy ne tegyenek különbséget zsidók és zsidók között, tekintet nélkül arra, hogy a világnak melyik részéről jönnek. Nem megengedhető, hogy egyes zsidókat, akik magasabb társadalmi pozíciókat töltenek be, külön bérben részesítsünk, mint a többi zsidókat. Ezért alapvetően kell megvizsgálunk a kérdést. Anglia úgy Indiában, mint az egész birodalomban barátságos magatartást tanúsít a zsidó nép iránt.

Az előbbi javaslatokat ezután visszavonták és a kérdést újra felül fogják vizsgálni.

Rendkívül jellemző ez a vita a zsidó nép helyzetére. Ebből is láthatjuk mily rendkívül a zsidó nép helyzete a világ minden táján. Bizonyos, hogy igaz van az angol kormánynak, amikor nem akar különbséget tenni zsidó és zsidó között. Érthető azonban az is, hogy a szefárd zsidók nem akarnak lemondani azokról a politikai jogokról, melyek őket európai származásuk folytán megilletik. A kérdés az, hogyan lehet igazságosan rendezni az indiai zsidók politikai státuszát olyképpen, hogy ne tévessék különbség zsidó és zsidók között és anélkül, hogy egyes zsidó csoportok hátrányos helyzetbe kerüljenek. Erre kell felhívni a közeli napokban az angol alsóházban.

Árviz és gazdasági krízis a cluji cigánynegyedben

Tanulságos séta az Iris-telepen, ahol autarkiában élnek a cigányok

Cluj, május 20. Az Iris-telepén munkáscsoportok dolgoznak, hogy az árviz által meglazított utakat és partot rendezzék. Az ársújtotta területek közé került a cigánytelep is. A cigányokat néhány nappal ezelőtt kitelepítették viskóikból és árvízveszély idejére az Iris gyár színeiben helyezték el őket. De alig, hogy elült a veszély, a cigányhad rohammal foglalta vissza-várát. Messziről még tényleges apró voltuknál is liliputibbnak tűnnek, bodorodó kéményeivel a „vár” háza, olyan az egész, mint egy maroknyi törpebirodalom.

A látogató úgy érzi, mintha ezer esztendő lépne hátrafelé és valahol ősnomad telepbe csöppenne bele.

A világtól elkülönítve élnek itt a cigányok. Nem egyelednek a néhány száz méterre eső periféria lakóival. A „város” egyik oldalán futó sáncról jól betekinthező az egész telep. Ez például a cigányváros Broodway-je, vagy Calea Victoriei-je. Valóban a házak egyikeknek egyvonalba sorakozni. Az egész száz méter hosszú lehet. Az ut egységes, vagyis kocsit és gyalogjáró

Palesztinát a cionista szervezet építi
A cionista szervezet erőssége a
Sékel
Zsidók, erősítsétek a cionista szervezetet. Váltátok ki sékeleiteket

Önt is érdekli, hogy a

HEINRICH

szappangár áthelyezte reklám-üzletét Memorandului 4. alá, ahol a világhírű

SZT. LÁSZLÓ

szappanon kívül a legfinomabb toalettszappanonak: CLARIS, PERLA, TRIUMF kölnivizek puderek arc- és kézkrémek stb., valamint a már híressé vált DENTONAL fogpaszta kaphatók

egyben van.

Ebben az uccában lakik a cigány-telep vajdája is. Mélyen hajlongva bocsánatot kér az ucca apraja-nagyja, hogy nem szolgálhat ki a vajdával, de az most éppen a polgármesterhez ment valami kérvénnyel. Fapalánk kellene a Szamos mentén.

Szóval ebben az uccában van a vajda lakosztálya. Itt a harmadik ház — utasít egy benszüllött barna legény. A palota semmiben sem különbözik a többi viskótól. Az egyetlen megkülönböztetés, hogy a ház „homlokzatára” mindenféle színes papirost ragasztottak a cigánypolgárok. Az ajtón lakat van. Bekukkantunk az ablakon, mely valahol a derekunk tájáig ér. Egy ágy, szerte-szét dobott kétes színű párnákkal, leterített asztal, színes üvegtányérok, vázában hervadt orgona. Két szék és egy ládából áll a vajda butorzata. Az egész lakosztály egy szoba, itt lakik a cigányvajda feleségével és egy gyermekével.

Egyszerre népes az egész ucca. Babeli zürzavar, amennyiben a cigányváros apraja-nagyja három nyelven is „perfekt beszél”. Cigányul, románul és magyarul. Egy másik ház előtt a fazekas dolgozik. Körülötte nagy halom lukas lábas és fazék. Egyik gondos anya jól elverri szöke magzatját, mert tépdeste a frissen ültetett facsemetét. A purdétorkaszakadtából ordít. A város szélén lévő éppen olyan kis házra, mint a többi ki van függesztve az italmérés engedély. Egy másikban fűszerüzlet van a cigánytelepnek. Kis jóindulattal azt is mondhatnánk, hogy autarkiában élnek itt az emberek.

Élelmes cigányasszony állja el az utunkat egyik „uccakereszteszödésnél”. Megmutatja a város „üzletnegyedét” és sóhajtozva jajong, hogy bizony ez az hiába van, mert nincsen pénzüik vásárolni. Igazán jót tennék vele — adja tudtomra — ha adnék néhány lejt. Felháborítónak tartom így megsérteni a „vendégjogot”, a saját városukban pénzt kérni egy idegentől, aki most van itt először.

Kiállanak az ajtóba a cigánytelep kapitalistái: a kereskedők panaszkodnak az üzletmenetre, pénzért nem igen vásárolnak. Hitel pedig nincsen. Egyébként igazán közösségben élnek, legtöbbszörre kint az uccán, de azért itt is tudják, mi a magántulajdon.

Egy fehérre meszelt kis házból hatalmas gyermek zsivaj hallatszik ki. Az egyetlen szobából álló házban meztelen purdék játszanak. Lehetnek vagy ötven. Közük az egyik két év körüli purdét, magas padon áll, kezében nagy éles kés, amit játékosan húzogat végig a nyaka körül. Hátborzongató látvány. Elbucszunk a cigányváros lakóitól. Az utig kikísér a város apraja-nagyja.

Az Ön ereje és egészsége igen drága ahhoz, hogy azt veszélyeztesse. Biztos csak

Az
A nemz
„Nem s

Bucsersti, május 20. Zorile értesülése szerint terése meglehetősen zavarosan teljesen nyugodtnak látszik, amelynek a Tata tatlan ura volt. A miniszterelnök felkészült és rá, hogy belső zavart kormányát teremti meg, belüli és kívül álló elemeket nem Goga kért, ugyancsak jobboldali

A miniszterelnöknek két hét óta Párizsban szik megbízható információ: hogyan fogadná a francia politika a tatorikus jellegű román nyomulását. A francia tényezői meverven elutasították az érdeklődő miniszterelnök jelenlegi nemzetközi helyzetét. Romániának azt, hogy bocsátkozzék azokban a körökben, ahol a kormányban, a kellő komolysággal, hogy igyekezzen Bratianuval. Erre kéri is. A kérdés az, hogy még egyáltalán.

A nemzeti pártok buktaó akci

Az ellenzéki pártok kormányának terve hárított. A nemzeti pártban tartózkodó vezetők re ülték össze, amelyen atmoszférá élnék vita tartozták, hogy ha eddig magatartást tanúsítottak, a történetek után adja a kormánybuktatást. 9-re nagygyűlést hívott a fővárosban, mint százezer embert hívott a fővárosban. A tömeges résztvétel vezetői kifejtették terveit, valamint a kormány sége a jelenlegi belpolitikai megváltoztatás igényét.

Beavatott körökben kormány ugyancsak lát megdemonstrációt készítenek. Arról van szó, hogy a kormányban bizonyos ifjú emberek „magas állás” megkezdését képezték a demokráciának. Dinu Bratianu „Tatarescu láza” az az érdeklődés, hogy a kormány szembe ezekekkel a nemzeti pártot vezetik. Tatarescu, hogy a kormány sulyozza ki a parlament intézményekhez való ragaszkodást — néha rosszul támogatja azokat a magán a szabadságjogok megvédésére. Konkrét eseteket nem tudunk megmondani, de az alminiszter minál holmi ágensei a kormány párti körökben mint politikai ügyességek fog az „ördög”, hogy a kormányt, amely egyre fenyegeti a kormányt.

A nemzeti pártot vezetői, hogy nem ügyes lesz, hanem konkrét tervet készítenek a társadalmi mentális átalakításra kötelezzék az, hogy a kormányozzon. És aktuális a társadalmi fejezzék ki. A társadalmi azoknak a társadalmi jogok ellenében. Másrészt a nemzeti párt tudni vélik, hogy Tatarescu módosítását akarja. A társadalmi és Tatarescu be véve, az alkotmány — akár most, akár a társadalmi — szabadság-szóra a nemzeti pártot éppen a társadalmi a egy elkészít

Az erőskéz kormányát akarja megalkotani Tatarescu?

A nemzeti parasztpárt azzal vádolja a kormányt, hogy titokban és nyíltan a jobboldallal barátkozik

„Nem sikerült Maniu izolálása” — állapítja meg Grigore Filipescu

Bucuresti, május 20. (Az Uj Kelet tud.) A Zorile értesítése szerint Dinu Bratianu hazatérése meglehetősen zavarossá tette az eddig teljesen nyugodtnak látszó politikai helyzetet, amelynek a Tatarescu-kormány háborítatlan ura volt. A miniszterelnök minden eshetőségre felkészült és el van határozva arra, hogy belső zavarok esetén az erős kéz kormányát teremti meg a liberális párton belül és kívül álló elemekkel. Ezuttal a kívülállókat nem Goga képviselné, hanem más, ugyancsak jobboldali beállítottságú politikusok.

A miniszterelnöknek egy bizalmi embere két hét óta Párizsban tartózkodik és igyekszik megbízható információkat szerezni afelől: hogyan fogadná a francia közvélemény és a francia politika vezető rétege egy diktatórikus jellegű román kormány előtérbe nyomulását. A francia kormány mértékadó tényezői mereven elutasító álláspontra helyezkedtek az érdeklődés szemben. Felhívták a miniszterelnök figyelmét arra, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet nem engedi meg Romániának azt, hogy politikai kalandokba bocsátkozzék azokban a legfőbb román körökben, ahol a kormányok sorsa fölött döntenek, a kellő komolysággal szemlélik az eseményeket. Tatarescunak azt a tanácsot adták, hogy igyekezzék megbékélni Dinu Bratianuval. Erre kéri őt belső munkatársai is. A kérdés az, hogy ez a béke lehetséges-e még egyáltalán.

A nemzeti parasztpárt kormánybuktató akciója.

Az ellenzéki pártok körében az erőskéz kormányának terve hatalmas konsternációt keltett. A nemzeti parasztpártnak a fővárosban tartózkodó vezetői tegnap megbeszélést tartottak, amelyen a feszült belpolitikai atmoszférára élénk vita tárgyát képezte. Elhatározták, hogy ha eddig a párt mérsékelt magatartást tanúsított a kormánnyal szemben, a történetek után haladéktalanul megindítja a kormánybuktató kampányt. Junius 9-re nagygyűlést hív egybe a nemzeti parasztpárt a fővárosba. A tervek szerint több mint százezer embert koncentrálna a párt a fővárosban. A tömegek előtt a nemzeti parasztpárt vezetői kifejtették, hogy Tatarescu tervei, valamint a kormány egész tevékenysége a jelenlegi belpolitikai helyzet azonnali megváltoztatását igénylik.

Tatarescu „lázasása”.

Beavatott körökben tudni vélik, hogy a kormány ugyancsak lázas szorgalommal tömegdemonstrációt készít elő, amely előjátéka volna Tatarescu terveinek. Arról van szó, hogy a politikai harcokba bevonnának bizonyos ifjúsági szervezeteket, amelyekre „magas államérdekekből” nagy összegeket költöttek el és amelyek a tömegbizalmat képeznek a kormány tervei elérésének. Dinu Bratianu hívei ezeket a terveket „Tatarescu lázasásának” minősítik és azt kéri a pártvezértől, hogy erélyesen szálljon szembe ezekkel a tevékenységekkel. A nemzeti parasztpárt vezetői körökben azzal vádolják Tatarescut, hogy bár naponként hangsúlyozza ki a parlamentáris és alkotmányos intézményekhez való ragaszkodását, a valóságban — néha rosszul leplezett módon — támogatja azokat a mozgalmakat, amelyek a szabadságjogok megszüntetésére törekednek. Konkrét eseteket idéznek, midőn miniszterek és alminiszterek úgy viselkedtek, mint holmi ágensei a kalandor mozgalmaknak. Kormánypárti körökben úgy állítják be ezt, mint politikai ügyességet: a kormány „kezet fog az ördöggel”, hogy kikérüljön egy áramlatot, amely egyre fenyegetőbbé válik.

A nemzeti parasztpárt ezzel szemben úgy véli, hogy nem ügyes hadműveletekről van szó, hanem konkrét tényekről, amelyek barátságos mentalitást áruznak el. A kormány kötelessége az, hogy mindenekelőtt is kormányozzon. Es aktusai a törvény és a rend tisztelgetését fejezzék ki. Már pedig ezt nem lehet ráfogni azoknak a tevékenységeire, akik a szabadságjogok ellenségeivel barátkoznak. Másrészt a nemzeti parasztpárt vezetői tudni vélik, hogy Tatarescu az alkotmány módosítását akarja. A jelenlegi politikai helyzetben és Tatarescu felfogását figyelembe véve, az alkotmány módosításának csak — akár most, akár az ősszel valószínűleg — szabadság-szorító jellege lehet. A nemzeti parasztpárt éppen ezért csak akkor mondana le egy elkészített kormánybuktató

akcióról, ha Tatarescu megszűnne továbbra is támogatást nyújtani a reakciós elemeknek és ha lemondana az alkotmány módosításának tervéről.

A kormánybuktatás nehézségei

Mihalache számot vet azzal, hogy a nemzeti parasztpárt akciója milyen nehézségekkel és kockázatokkal találja magát szemben. A nemzeti parasztpárt vezére úgy véli azonban, hogy a falvak jelenlegi hangulata és az erő, amelyet a párt a közvéleményben képvisel, át fogják segíteni ezeket a nehézségeket. Bizonyos megnyilatkozások indokoltak azon meggyőződést, hogy nincs miért aggódni a kormányutódlást illetően. Másrészt Mihalache nem siet a hatalomra tömni. Szükségesnek látja azonban a harcot, hogy mindenekelőtt tisztázza a kormány és a fent említett reakciós körök közötti kapcsolatokat.

A nemzeti parasztpárt helyzetével kapcsolatosan állandó kommentálás tárgyát képezi Maniunak a legfelsőbb körökben szembeni magatartása. Ez a kérdés különösképpen

aktuálisá váit azáltal, hogy Vaida pénteken audiencián jelent meg az uralkodó előtt, aki ebédre is meghívta a volt miniszterelnököt. Ez a felsőbb helyről megnyilvánuló kitüntető szívéllyesség nagy eseményként van feltárlva a vaidista lapok hasábjain. Ugyanakkor az Epoca, Grigore Filipescu lapja, „Maniu magatartása” címmel a következő renklvül érdekes cikket írja:

Maniu viszonya a koronához

Sok szó esett a napokban arról, hogy Maniu magatartásában szenzációs változások következtek be. Még világosabban: hogy Maniu megváltoztatta magatartását a koronával szemben. A kérdésnek illytén beállítással szemben szükségesnek tartok néhány megállapítást. Maniu szakadatlanul a korona odaadó szolgája volt és marad. A volt miniszterelnök egy pillanatig sem távolodott el attól a világos dinasztikus hittől, amely egyedül biztosítja az állam harmónikus fejlődésének. Maniu világosan rámutatott arra, hogy melyek az ő alkotmányos természetű elégedetlenségei. Gyerekes dolog volna azt

Select Mozgó

AZ EMLÉKEZÉSEK HÁZA

egy sokat szenvedett asszony életének regénye. Főszerepekben: KAY FRANCIS, RICCARDO CORTEZ. Műsorán kívül szenzációs Mickey Maus

Szélütés érte Zawitowski lengyel helyettes miniszterelnököt

a Pilsudski temetésén elszendvedt izgalmak miatt

Egy lengyel határvároskában négyszáz vörös lovaskatona vett részt a Pilsudski emlékére tartott gyászistentiszteleten

Varsó, május 20. Zawitowski miniszterelnökhelyettes vasárnap reggel meghalt. A minisztert Pilsudski temetésének izgalmai viselték meg annyira, hogy szélütés érte. De követte a halálba Pilsudskit — newyorki jelentés szerint — Hauser lengyel számadású amerikai pilóta is, ki a Pilsudski emlékére a detroiti székesegyházban tartott istentisztelet alkalmával a katedrális fölött repült. A pilóta lezuhant és szörnyet halt.

Varsó, május 20. A lapok közlik, hogy a határmenti hatóságok engedélyt adtak Korszecz határvároskában 400 vörös lovaskatonának határátlépésre, akik a városka

templomában résztvettek a Pilsudski marsall emlékére tartott gyászistentiszteleten. A katonák azután ismét visszatértek szovjet területre.

Egyidejű jelentés szerint a varsói egyetem szenátusa azzal a kéréssel fordult a köztársasági minisztériumhoz, engedélyezze, hogy az egyetem felvegye a Pilsudski egyetem elnevezést.

Varsó, május 20. A törvényhozást a hét közepére össze fogják hívni az új választási törvény megszavazására. Egyidejűleg hivatalosan megcáfolják azt a külföldi hírt, hogy megtalálták Pilsudski politikai végrendeletét.

A cluji medikusok sztrájk-mozgalma áttért a jogi fakultásra és a kereskedelmi akadémiára is

Szombat esti gyűlésükön a sztrájk meghosszabbítását mondták ki az orvostanhallgatók. Gheorghiu professzor, a bucaresti egyetem rektora, felhívásban kéri a diákokat, hogy küszöböljék ki életükből a politika befolyását

Bucuresti, május 20. (Az Uj Kelet tud.) Dr. Gheorghiu professzor, a bucaresti egyetem rektora felhívással fordult a fővárosi egyetem diákságához, amelyet a folytonos agitációk és sztrájk-mozgalmak megakadályoznak tanulmányaikban és amely egyre aggasztóbb arányokban adja oda magát eszközül különböző politikai célok számára. A rektor többek között a következőket mondja felhívásában:

„Kérem a diákokat, higgyék el, hogy

hívuk vagyok és szeretem őket. Három év alatt, amióta az egyetem rektora vagyok, nem tettem egyebet, minthogy igyekeztem különösen az érdemes diákok helyzetét megjavítani. Most azt a tanácsot adom nekik: legyenek bizalommal professzoraikkal szemben és

ne hallgassanak a háttérben meghuzódó sugalmazókra, mert ezeknek rendszerint érdekükben áll az, hogy

ESTE EGY **GRAIN DE VALS** Meghajtófogyaszt

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV. Bécsi ucca 2.
Telefon: 81-494 és 81-3-96.

Igen mérsékelt árú szobák!

Olasz penzió-rendszer felszérinli beosztásban!

Töltsön nálunk tavasszal néhány feledhetetlenül szép napot a világhírű budapesti Belváros szívében!
Belvárosi nívó — polgári árak!

hinni, hogy hozzá hasonló politikus egyik napról a másikra más felfogásokat és eszméket tehet magáévá. De miniatúrái, amit az elmúlt napokban híresztelt, egy dolog igaz. Ez pedig a következő: ha Vaida mozgalmat minenekelőtt is Maniunak az ő pártjában és a párton kívül való izolálását célozza, úgy az eredmény pont az ennek ellenkezője lett. Ugy hisszük: valóságosan lünk. A Korona, mint legfőbb politikai bíróság, csak egyetlen célt tarthat maga előtt: az összes kulissza-tologatói az összes kaland- és szenzáció-ágyó történeteknek alkalmuk lesz sokkal előbb, mint ahogy képzelnék, meggyőződni arról, hogy milyen nagy tévedésben voltak.

különböző mozgalmakat provokálnak.

Ha valamire szükségük van, kérjék a professzorok és a hatóságok támogatását, mert kéréseik csak abban az esetben nem teljesíthetők, ha ellentétben állanak a törvényekkel, vagy az egyetemi szabályokkal.

Bizonyos politikai körökből rendbontásokra bujtogatják a diákokat abban a reményben, hogy a zavargásokból bizonyos politikai pártok fognak hasznot húzni. Sajnálom, hogy vannak a diákok között olyan egyének, akikilyen irányban engedik magukat befolyásoltni. Ismételtlen felhívom az egyetemi diákságot,

tartózkodjék a politikába való beavatkozástól, az egyetemen pedig nyugalmat kérek és ismételtlen nyugalmat.

Cluj, május 20. A cluji egyetem orvos-tanhallgatói szombaton este viharos lefolyású gyűlést tartottak. Mint ismeretes, az orvostanhallgatók szerdán háromnapos sztrájkot proklamáltak, ezzel fejezve ki szolidaritásukat bucaresti kollégáikkal szemben, akik az egyetem bezárása folytán két szemeszterüket elvesztették. A cluji medikusok követelték egyuttal a bucaresti zavargásokban bűnösnek talált diákok büntetéseinek felfüggesztését.

A szombat esti gyűlésen élénk vita után, megállapították, hogy kéréseiket nem teljesítették és emiatt a sztrájk folytatását határozták el.

Az orvostanhallgatók elnöke felhívta a gyűlés résztvevőinek figyelmét arra, hogy a dékánátustól kapott információi szerint a sztrájk folytatása az év elvesztését jelentheti. Öt percnyi gondolkodási időt engedélyezett a résztvevők számára, de alig néhány másodperc telt el és a gyűlésen résztvevők néhány száz medikus egyhangulag kimondta a sztrájk folytatását.

Hír szerint a mozgalomhoz a jogi fakultás hallgatói is csatlakoznak, akik ma este gyűlést hívtak egybe.

A kereskedelmi akadémia hallgatói péntek esti gyűlésükön ugyancsak kimondták, hogy részt vesznek a sztrájk-mozgalomban.

A cluji egyetemi hatóságokat behatóan foglalkoztatják a diákmovgalmak. Stefanescu Goanga rektor érintkezésbe lépett ebben a kérdésben Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszterrel. A hatodik hadtest parancsnokságán megbeszélés volt, melyen többek között Dunca vármegyei prefektus és Pulca rendőrkezes is résztvettek.

SPORT

Befejezéshez közeledik a Nemzeti Bajnokság

Cluj, május 20. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság tizenharmadik fordulóját tisztázni látszik a végleges helyezést. Az első helyezetté már nem lehet vitás, a második helyért nyílt harc folyt. A vasárnapi fordulón azonban a NAC győzött, az Universitatea pontot adott le s így a második helyet az oradeai csapat esélyel őrzi. A harmadik helytől a tizenegyedikig még mindig igen nyílt a harc. A hátralévő négy fordulóban már nem is a helyezési sorrend, mint inkább a selejtező veszedelmének elkerülése a nagy tét. A sereghajtó AMTE menthetetlenül kiesik. A bajnokság vasárnapi fordulójának eredményei:

Universitatea—Crisana 0:0

Cluj, május 20. (Az Uj Kelet tud.) Egyenlő erejű ellenfelek küzdelmét hozta a két együttes mérkőzése, amely különösen az első félidőben izgalmas, változatos és helyenként szórakoztató játékot hozott. A mérkőzés nagyrészt az Universitatea volt a támadó fél, csatársorának gölképtelensége miatt azonban eredményt nem ér el. A csapat legjobb része a halvesor volt. A Crisana a mérkőzés teljes tartama alatt, a W formáció, két hátravont összekötővel való védekezés taktikájára rendezkedett be és így csak szórányosan, de veszélyesebben támadott. Az egyetemi csapatban csak a jobbszárny: Naftali—Ploesteanu pár akciói veszélyeztettek. Naftali számtalan hasznos labdáját azonban a belső nem tudták értékesíteni, míg Ploesteanu lövéseit nem kísérte szerencse. Az Uj legjobbjai Naftali volt. A Crisana-ban egyedül Barátky játéka magaslott ki. Minden mozdulatán meglátszott az igazi klasszis. Sokat nem csinálhatott, mert alapos őrizet alatt tartották. A csapat többi játékosa különben szürkék. A mérkőzést a timisoari Murgu gyengén vezette.

NAC—CFR 4:2 (2:1). Megérdemelt győzelem. A gólokat Bodola, Moskó (11-esből), Spielmann és Kovács, illetve Barbu és Medve lökték. Háromezer néző, bíró dr. Tunea.

Ripensia—Unirea Tricolor 5:0 (3:0). Kettőezeröttszáz néző előtt, a Ripensia nagy fölényben játszottott le a mérkőzés, amelyet a Ripensia nyert meg Dobay (4) és Ciolac gólyaival. Bíró Bucur Barsu.

AMTE—Gloria 1:1 (1:1). Nagy küzdelem, egyenlő erejű ellenfelek. A mérkőzést rekordszámú, négyezer néző nézte meg. Góllövők Podrusek, illetve Barbu. Bíró dr. Morar.

Venus—Kinizsi 5:4 (2:3). Nagy küzdelmet eredményezett a két csapat bucaresti találkozás, amelyet szerencsével, egy gólkülönbséggel a Venus nyert meg. Góllövők: Sepi (2), Vogl (2) és Volodea, illetve Glasz (2) és Török (2). Nyolcezer néző, bíró Jonescu Tope, Ploesti.

A Nemzeti Bajnokság állása:

1. Ripensia	18	12	4	2	58	28	28
2. NAC	19	12	1	6	43	25	25
3. Universitatea	18	11	1	6	28	23	23
4. Kinizsi	18	8	4	6	49	41	20
5. Crisana	18	8	4	6	38	37	20
6. Venus	16	9	1	6	41	32	19
7. Románia	17	7	4	6	27	29	18
8. Gloria	19	5	6	8	32	50	16
9. CFR	18	7	1	10	30	39	15
10. Unirea Tricolor	18	4	5	9	36	43	13
11. Juventus	17	4	4	9	23	36	12
12. AMTE	18	1	3	14	20	44	5

Nemzeti Bajnokság B)

Satumare. Olimpia CFR—CFR Cluj 3:0 (0:0).

Timisoara. TMTE—AAC 6:0 (4:0).

Craiova. Rovine—Vulturii 3:3 (2:1).

Petroseni. ILSA—Jiul 2:1 (2:0). Meglepetés.

Brasov. Makabi—Brasovia 5:0 (2:0).

Simeria. CFR—Mures 3:1 (2:1).

Baiamare. Tricolor—CFR Oradea 8:1 (1:1).

Bistrița. Phoenix—Kerámika 2:1 (2:0).

Resița. TAC—UDR 1:0 (0:0).

Alba-Iulia. HTV—Unirea 1:1 (1:0).

Kerületi bajnokság

Cluj. Napoca—Romania B) 2:0 (2:0), UEC—Unirea 2:2 (1:0), Universitatea—KMSC 3:1 (2:0). Bíró Czinczár Imre. KAC—KMSC ifj. 13:0 (10:0). U—Reuniunea ifj. 4:1 (3:1), Unirea—Avram Iancu ifj. 2:1.

Lupeni. Mínerul—ATE 5:0 (2:0), liga selejtező.

Lugoj. LMTE—RMTE 4:1 (1:1), liga selejtező.

Arad. Olimpia—Soimii 5:1 (3:1), bajnoki.

Tg.-Mures. Sparta Medias—MSE 0:0, barátságos.

Brasov. Alkerületi bajnoki mérkőzések: IAR—Izvorul 6:0 (2:0) szombaton. IAR—

Olimpia 7:1 (3:1) vasárnap. Suburbiu—Astra 1:1 (1:0), BMTE—Ivria 1:0 (0:0). Az alkerületi bajnokság győztese a IAR csapata lett.

Satumare. Victoria Carei—Seini 9:0 (5:0). A múlt héten 7:0-ás állásnál félbeszakadt bajnoki mérkőzés befejezése. Kolping—Törökvs 3:1 (1:1), barátságos.

Törökvs—Makabea 1:1 (1:0)

Oradea, május 20. Szépszámu közönség előtt játszották a két oradeai csapat barátságos mérkőzését. Az újdonsült kerületi bajnok Makabea, tartalékos felállításra dacára igen szép játékot mutatott. A vezetőgőt a Törökvs szerint, a második félidőben a Makabea Fülöp II révén egyenlített.

A bécsi Hakoah győzött — a magyar válogatott kikapott

Bécsből jelentik: Az osztrák profibajnokság vasárnapi fordulóján a Hakoah futballcsapata 2:1 (1:1) arányú győzelmet aratott a WAC ellen. A zsidó csapat legjobbjai a reaktívált Stross centerhalf, Ehrlich II és Donnenfeld. A gólokat a 23. percben Maussner, 30 p. Schilling (WAC) és a második

félidő 12. percében Ehrlich II lökték. Egyéb bécsi eredmények: Rapid—Wien 1:1 (1:0), Admira—WSC 4:1 (3:0), FAC—FC Wien 1:1 (1:0), Wacker—Favoritner 2:2 (2:1).

Párizs. Franciaország—Magyarország 2:0 (1:0). Huzsonőtezer néző, bíró Lewington, Anglia.

Budapest. Csikó válogatott—Bratislava 3:3 (2:2).

Amsterdam. Anglia—Hollandia 1:0 (0:0). Negyvenőtezer néző.

Felemelő atmoszférában zajlott le a Villamosmű sportünnepélye

Cluj, május 20. A Villamosmű sportegyesület, egyéves fennállása óta, szombaton este immár második, igen gazdag programot felölelő sportünnepélyt rendezte, ezuttal is a legteljesebb sikerrel. A tornatermet zsúfolásig megtöltő közönség soraiban a cluji társadalom színe-java volt ott, mintegy bizonyítékul annak, hogy lelkesedéssel támogatja azt a nemes munkát, amelyet a Villamosmű vezetősége vezérgazgatóival, igazgatóival, főtisztviselőivel az élen, a tisztviselői kar és munkások által segítve a testnevelés terén produkál. A megállapított műsor igen ünnepélyes számmal bővült: dr. Hatieganu Gyula egyetemi tanár, az ünnepelő közönség lelkes tapsa közepette királyi kitüntetést nyújtott át Moarriu Albinnak, ennek a nagyszerű sportembernek, akinek a Villamosmű sportegyesület mai fejlettségében igen nagy érdeme van. A rendkívüli ünnepélyes aktus után a műsor lebonyolítására került sor, amelynek minden egyes számát bő tapssal jutalmazta a nagyszámu közönség.

Megvesztegetéssel vádolt adó-kivetítő bizottság a cluji főváros előtt

Fazekas vádolt beismerő vallomása

Nagyszabásu csalási pert kezdett tárgyalni tegnap a cluji törvényszék második szekciója. A pernek öt vádlottja van: Cristoreanu Vasile, a pénzügyigazgatóságon működő háadó-kivetítő bizottság volt elnöke, Fazekas Sándor, a bizottság tagja, Heimann Emanuel, Bontescu Margareta és Vlăduț Iarlie.

A per előzményei még 1932-re nyulnak vissza. A bizottságnak feladata a háadó-kivetítés ellenőrzése volt. Abban az időben még érvényben volt az új házak 10 éves adómentessége. Néhány új külterki ház tulajdonosa az ellenőrző körutját végző Cristoreannak és Fazekasnak panaszt tett, hogy új házuikat törvényellenesen megadózták. A vád szerint a bizottság tagjai megígérték a panaszosoknak hogy eljárnak ügyükben, megfelelő honorárium ellenében. A háztulajdonosok lefizették a kért pénzt, de az orvoslást hiába várták.

Ugyanebben az időben kijáró ügynökség alakult, amelynek társtagjai voltak a mai per másodrendű vádlottai: Heimann, Bontescu és Vlăduț. Ezek hárman felkeresték ugyancsak a jogtalanul megadóztatott háztulajdonosokat és pénzt kértek tőlük azzal, hogy összeköttetésük révén elintézik a háadómentesítést. Természetesen az elintézés

itt is késett. A rászédett háztulajdonosok, mintegy hetvenen, feljelentést adtak be az ügyészségen.

A tegnapi tárgyaláson sor került a vádlottak kihallgatására. Megjelentek a tárgyaláson a károsult háztulajdonosok is. A vádlottak közül Fazekason kívül mindegyik tagadta, hogy csalási szándékkal vették el a pénzt. Hangoztatták, hogy el akartak járni az ügyben annál is inkább, mert valóban jogtalanul rótták ki az adót az akkor még adómentességet élvező új házakra.

Fazekas ezzel szemben beismerte, hogy történetek visszaélések, mert Cristoreannal együtt végigjárták azokat az uccákat, ahol tudták, hogy új házak vannak és azokat a háztulajdonosokat keresték fel főleg, akikről értesültek, hogy nem éppen törvényes uton szereztek engedélyt a házépítéshez. Ezek az emberek aztán készségesen fizettek abban a reményben, hogy a pénzért megszabadulnak az esetleges bajtól. Beismerte Fazekas, hogy különböző helyről vettek fel pénzeket. A kapott összeg felét aztán megosztották Cristoreannal.

A vádlottak kihallgatása után, szerda reggelre halasztották a tárgyalás folytatását, amikor kihallgatják a per nagyszámu tanuját.

KÖZGAZDASÁG

Az export-import káoszából egy a bizonyosság: a jegybank nem kap devizát

Csak petróleumot exportálunk. Száz százalékkal drágult a deviza a zúgtőzsdéken

Bucuresti, május 20. (Az Uj Kelet tud.) A bucaresti sajtó hónapok óta támadja a külkereskedelmi rendszert, amelynek bizonytalansága egy egységes álláspont kialakulását lehetetlenné tette és állandó elvi surlódásokra ad alkalmat a kereskedelemügyi miniszter és a Banca Nationala között.

A folytonos kísérletezések és a rendszerek állandó változása következtében külkereskedelmi forgalmunk megállott. Az ország külkereskedelmi forgalmáról két hivatal ad kimutatást, a fővámgazgatóság

és a külkereskedelmi forgalom szabályozására alakuló miniszteri igazgatóság. A két hivatal kimutatása sohasem egyezik. Ami rendkívül jellemző a kaotikus helyzetre és a következményét egy harmadik kimutatás mutatja világosan: a Banca Nationala jelentése, amely szerint deviza egyáltalán nem folyik be a jegybankhoz.

Petróleumon kívül más áru alig megy ki külföldre. A kiviteli szabályok állandóan változnak, az export prémiumokat nem fizetik és a fekete tőzsdéken a külföldi valuták és devizák már 100 perccel meg-

haladják a hivatalos árfolyamokat. Mert hivatalos árfolyamon egyáltalán nem kapható deviza.

Az import helyzete még rosszabb, mint az exporté. Az import kérvények feldolgozását a minisztériumok még akkor sem tudnák elkészíteni, ha a kétszer annyi személyzettel kétszer annyit dolgozna, holott az a helyzet, hogy a delutáni különörázásokat éppen most megszüntették.

A szomorú eredménnyel kecségetető terméskilátások nem sok eredménnyel bíznak az export-import mérleg javulását illetőleg.

Néhány napon belül kiadják a hadfelszerelési megrendeléseket

Bucuresti, május 20. Bejan mérnök, hadfelszerelési alminiszter az elmúlt héten megbeszélést tartott a belföldi nehézipar vezetőivel a hadianyag szállítás szerződése ügyében. A tárgyalások a belföldi iparvállalatokkal befejezéshez közelednek, úgy hogy néhány nap múlva az első két szerződést a miniszterközi bizottság jóváhagyása után aláírják.

A Consum új száma a hét legaktuálisabb gazdasági és gazdaságpolitikai eseményeiről a következő főbb cikkekben számol be: A Banca Comerciale Italiana értékesítési akarcja az érdekeltiségebe tartozó Foresta-holding romániai vállalatát, megszakadtak a román-magyar fizetési egyezmény megkötésén érdekében folytatott tárgyalások, Francia és angol tőkés csoportok romániai selyem-fonóüzemek felállítását tervezik, Csehszlovákia irányuló áruexportunk fokozásából származó csehkoronával fizeti az állam a Skoda-műveknek a hadianyagot, Néhány napon belül nyilvánosságra kerül a belföldi kölcsön második trancheának kibocsátási prospektusa, 15 év óta először passzív Románia külkereskedelmi mérlege Magyarországgal szemben, A petróleumexport fokozása utján export többlettel fedezik a Romániában befagyott német követeléseket, Május 15-én életbe lépett az osztrák-román fizetési egyezmény, A kitermelési engedélyek kérdésének végleges rendezése és a beváltási ár emelése elengedhetetlen feltételei a belföldi aranytermelés fokozásának, Nyersanyaghiány miatt több textilgyár máris csökkentette üzemét, Nagy károkat okozott a vetésekben a május első felében uralkodó hideg és esős időjárás. A Külkereskedelmi Intézet megszervezéséről szóló törvény kiterjedt hatáskört biztosít az intézetnek az export irányítására és ellenőrzésére. Fizetési képtelenségek, Uj cégek és cégváltozások, Közzállítások és árlejtések első forrásból olvashatók a Consumban. Kérjen mutatóvány-számot a kiadóhivataltól Cluj, Str. Iuliu Măniu 3. (Postafiók 127.)

— Benes meghívására Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter Csehszlovákia útazik. Bécsből jelentik: Hivatalosan közlik, hogy Benes meghívására Berger-Waldenegg külügyminiszter május 21-én Prágába utazik, ahol Benessel a tabori villában találkozni fog. Hivatalos politikai körök nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a találkozásnak.

Üzemben levő, géperőre berendezett

MOSÓDA

családi okok miatt SURGÓSEN ELADÓ

Cím a kiadóhivatalban

Hitler bejelentés

Egyelőre szó se lőde

Párizs, május 20. Párizsban nagy feltűnést keltett a francia külügyminiszter, Laval hosszú megbeszélése a németekkel. Ezzel kapcsolatban a lapok nagy érdeklődéssel várták a Laval krakkói útján nem ismerik a német kommentárjait az Uj Kelet szerint Göring fontos, hogy Laval szövegét elsősorban a németek elsősorban hivatották hozzon létre a francia politikát követő ter az politikát követő nem kell lezárni az a hetővé fogja tenni a német elkövetkezését. Hasonlóan a megbeszéléssel az Echo de Paris és a Journal de Paris is írtak róla. A külügyminiszter a német fővárosban, metropolitán és hivakozott nekére. Német politikai körök, mint Laval kifejezte.

Az avar valacsi

Bucsan volt a...

Cluj, május 20. Az avar George Bratianu-féle liberális tagozatának elnöke Bucsan Constantin volt elnöklete alatt értekezletet tartott a képviselői párt teljes fuziójág egységesítéséről és kormánybuktatásáról. Ennek kiindulópontja az avar tándó cluji naggyűlésén a rescu marsall és Gh. I. I. nek. Bucsan az Avar valacsiac mozgalomát a román és meggyőződésében sohasem fogja feladni.

— Az utóbbi években az avar komolyan a kisgazdák pedig tagadhatatlanul a román oltársra vár. Ami a valacsiac mozgalomát a román és meggyőződésében sohasem fogja feladni.

Kinos bo...

Kenyeres Miklós...

Budapest, május 20. Kenyeres Miklós politikai életének kiemelkedő napok óta a sajtó érdeklődésének homlokterében áll. Kenyeres Miklós egy Kenyeres Miklós párti képviselő, akiről az utóbbi napok híradásai után derült ki, hogy a Magyar Nemzet használatát a Kenyeres Miklós képviselőként alapítványt hoztak létre. A jobboldali lapok a sajtó ellen támadták a hivatalos magyar sajtó vezetőitől, sőt magától Kenyeres Miklóst is.

Dinyés Lajos képviselőt jelölték a magyar képviselőházba nagy nyilvánosság előtt minden obskurus Kenyeres—Kaufmann család után kilépett Dinyés ezzel kapcsolatban az avar sajtó, hogy ez őt nem elégségesen ismerik a sajtó tagja valamely pártban.

Hitler ma esti beszédében bejelenti Németország visszatérését Genfbe?

Egyelőre szó sem lehet Laval berlini utjáról. Nagy érdek lődés előzi meg a Führer beszédét

Párizs, május 20. Pilsudski krakkói temetésén nagy feltűnést keltett, hogy Laval francia külügyminiszter és Göring német tábornok hosszú megbeszélést folytattak egymással. Ezzel kapcsolatban az összes francia lapok nagy érdeklődéssel foglalkoznak Göring és Laval krakkói találkozásával. Miután nem ismerik a megbeszélés tárgyát, nem kommentálják azt bővebben. A Petit Journal szerint Göring személye van annyira fontos, hogy Lavallal folytatott hosszú beszélgetése elsősorban érdeklődést váltson ki. Beck elsősorban hivatott arra, hogy közeledést hozzon létre a francia és német megbízottak között. A krakkói találkozás kedvező jelenség s jó, hogy a francia külügyminiszter azt a politikát követi, hogy egyik irányban sem kell lezárni az ajtót. E politika lehetővé fogja tenni a német-francia közeledés elkövetkezését. Hasonló szellemben foglalkozik a megbeszéléssel a Petit Parisien is. Az Echo de Paris és Oeuvre szerint azonban nem lehet szó Laval berlini látogatásáról. A külügyminiszter egyébként átutazóban a német fővárosban, megtagadott minden nyilatkozatot és hivatkozott a hivatalos kommunikációra. Német politikai körök szerint úgy Göring, mint Laval kifejezést adtak megbe-

szelésükön annak, hogy mindketten kívánatosnak tartják az atmosféra tisztázását. Erre vonatkozólag Hitler keddi beszéde fog választ adni. Azt hiszik, hogy a Führer pozitív javaslatokat fog tenni, így bejelenti a németek csatlakozását a nyugati légi védelmi szerződéshez és Németország visszatérését Genfbe is.

A párizsi lapok varsói értesülései szerint Göring elutazása előtt tegnap két és félórás megbeszélést folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel is.

Az Oeuvre és az Echo de Paris azt hangsúlyozták hogy Laval csak a szovjettel folytatandó eszmecsere után utazhatna Berlinbe, mert erre Franciaországot most a franciaorszag szerződés kötelezi, viszont pillanatnyilag nincs meg a lehetősége a francia-országi közeledésnek.

Berlin, május 20. Általános feszült érdeklődés előzi meg Hitler keddi esti kormánynyilatkozatát. Bizonyosra veszik, hogy kijelentései hozzá fognak járulni a helyzet tisztázásához.

Párizs, május 20. (Rador.) Laval ma 10 órakor beérkezett és rövid pihenő után átvette tarcája ügyeinek vezetését.

Az averescanusok a numerus valachicus-mozgalom ellen

Bucsan volt alminiszter a kisebbségi kérdés méltányos megoldásáról

Cluj, május 20. Az averescanusok és a George Bratianu-féle liberális párt erdélyi és bánáti tagozatainak elnökei vasárnap Clujon Bucsan Constantin volt belügyi alminiszter elnöklése alatt értekezletet tartottak. A két párt képviselői kimondták, hogy a két párt teljes fuziójáig együttműködést fognak kifejteni és kormánybuktató akciót kezdenek. Ennek kiindulópontja a juniusban megtartandó clujai nagygyűlés lesz, amelyen Averescu marsall és Gh. Bratianu is megjelennek. Bucsan az Averescu-kormány alatt szinte teljhatalommal intézte a kisebbségi ügyeket, a jelenlegi kisebbségi helyzetről az alábbi érdekes nyilatkozatot adta:

— Az utóbbi években senki sem foglalkozott komolyan a kisebbségi problémával, amely pedig tagadhatatlanul létezik és megoldásra vár. Ami Vaida-Voevod „numerus valachicus” mozgalmát illeti, nem tartom komolyknak és meggyőződésem, hogy az a nép körében sohasem fog gyökeret eresztetni. Bi-

zonyos az is, hogy a Vaida-mozgalomhoz hasonló akciókkal a kisebbségi kérdést megoldani nem lehet.

— A megoldást pedig — fejezte be nyilatkozatát Bucsan Constantin — nem a pártok, hanem az állam szempontjából kell keresni. Véleményem szerint a megoldás csak egy lehet: egyenrangú állampolgárrá kezelni a kisebbségeket, hogy módot adjunk számukra az államkeretbe való teljes beilleszkedésre. Ha a kisebbségi kérdés megoldására valaki erőszakos módokat választana, azzal csak az állam elleneségeinek tenne szolgálatot, mert csak azt érné el, hogy belső ellenségeket nevelne mesterségesen. Az államérdek ugyanis az, hogy Romániában minden polgár, legyen az román vagy kisebbségi otthon érezze magát és ez csak úgy érhető el, ha szigorúan betartjuk az alkotmány rendelkezéseit, melyek szerint az ország összes állampolgárainak egyenlő jogai vannak.

Kinos botrány egy bocherből lett magyar antiszemita képviselő körül

Kenyeres Miklós—Kauffmann Móric tüneményes karrierje és váratlan bukása

Budapest, május 20. A magyar főváros politikai életének kinos szenzációja van, amely napok óta a sajtó és a közvélemény érdeklődésének homlokterében áll. Az ügy hőse egy Kenyeres Miklós nevű egységspárti képviselő, akiről most, a választások után derült ki, hogy tulajdonképpen Kauffmann Móricnak hívják, törvénytelenül használja a Kenyeres Miklós nevet és különösképpen alaptalanul próbált antiszemita hurokat élesíteni az egységspártban. A jobboldali lapok az ügyvel kapcsolatban élesen támadják az egységspártot és hivatalos magyarázatot kérnek a párt vezetőitől, sőt magától Gömbös miniszterelnöktől is.

Dinyés Lajos kiscgazda-képviselő interpellációt jegyzett be az ügyben, amelyet a magyar képviselőház ma délutáni ülésén a nagy nyilvánosság előtt ki fognak teregetni minden obskurus részletével együtt. Kenyeres—Kauffmann a botrány kipattanása után kilépett az egységspártból. Dinyés ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy ez őt nem elégti ki. Aki erkölcsi összeférhetlenségi okok miatt nem lehet tagja valamely pártnak, az nem lehet tag-

ja a magyar törvényhozásnak sem. Éppen ezért a kiscgazda képviselő fel akarja vetni Kenyeres megválasztásával kapcsolatban a politikai felelősség kérdését.

Kenyeres-Kauffmann egyébként tüneményes karriert futott be. Ifjúkorában Elekes törvényszéki bíró családjánál a házitánító szerepét töltötte be. Igen jámbor életének mutatkozott, aki szigorúan ragaszkodott magánéletében is a zsidó vallási törvények betartásához. Nemsokára Kenyeres Miklós név alatt jelent meg a magyar közélet porondján. A legelőkelőbb protektorokkal rendelkezett, bejáratos volt a kereskedelmi minisztériumba, ahol igen fontos kérdésekben konzultáltak meg, különösen szénügyekkel kapcsolatban. Szakértője volt a szénkormánybizottságnak. Igen gyakran látták az egységspárt klubhelyiségében, ahol különösen azzal vonta magára a figyelmet, hogy mindenkinél hangosabbnak bizonyult és olyan szélsőséges ébredő és antiszemita magatartást tanúsított, mi a nemzeti egység pártjában is viselkedést szült. Sokan furcsálják viselkedését, de nem tehettek semmit sem az igen előkelő összeköttetésekkel rendelkező fiatalember ellen, aki a kormány támogatásával képviselői mandátumot is szerzett magának. A magyar közvélemény nagy érdeklődéssel tekint az ügy további fejleményei elé.

Ki gondolná, hogy HÁROM KONTINENS

fér bele egyetlen GLADYS CIPŐKRÉMES dobozba?

A valóságban azonban ez a helyzet. Három kontinens, legkiválóbb nyersanyagával, járul a GLADYS cipőkrém gyártásához. Amerika adja a braziliai viaszt, Afrika, pálfiaerdői révén, új nyersanyagokat szállít, míg Európából a legjobb minőségű terpentint vásároljuk. Így tehát egyetlen ország, Románia, élvezi annyi ország munkájának és gazdagságának a gyümölcsét!

GLADYS táplálja a lábbeli bőrét, tartósságot és rugalmasságot ad neki. GLADYS szép és tartós fényt ad.

NAGY MEGLEPETÉS VEVŐINK SZÁMÁRA: Minden második Gladys cipőkrém doboz alján a Gladys szó egy betűjét találja. Aki a teljes szó összedállításához szükséges betűket a Gladys gyárnak beküldi, 500 lelt kap.

GLADYS cipőkrém

A világ legnagyobb repülőgépkatasztrófája

Moszkvában lezuhant a „Maxim Gorkij” nevű óriásrepülőgép. Több mint ötven halálos áldozata van a katasztrófának. Egy pilóta kedvtelése okozta a borzalmas szerencsétlenséget

Moszkva, május 20. Az orosz repülőgépteknika legnagyobb büszkesége, a „Maxim Gorkij” óriásrepülő, tegnap tragikus körülmények között Moszkvában lezuhant. A szerencsétlenség Oroszországban mély megdöbbenést keltett, mert a repülőgép lezuhanása 47 ember halálát okozta.

A „Maxim Gorkij” délután félhárom órakor mintegy 300 méter magasságban repült. A gép fedélzetén egy munkászenekar hangversenyezett, amelyet a Komintern rádióadó állomás közvetített. Ugyanakkor a város fölött repült egy gyorsrepülőgép is, amely egyik próbatűt tette meg. A gyorsrepülőgép az óriásrepülőgép körül keringett és nekiment a gép szárnyának, vagy mint egyes szemtanúk állítják, a farkának.

Az összeütközés hatása még a levegőben borzalmas volt. A Maxim Gorkij három részre esett szét: szárnyai és farka leváltak a gép testéről. A gép benzintartálya felrobbant. Az utasok kizuhantak a gépből és mint égő fáklyák estek lefelé, míg darabokra zuzva a földre értek. Az összeütközött gép darabjai az egyik lakóházra estek, amely azonnal tüzet fogott és a benne lakók porráégték.

A szemtanúk fenti jelentését a kormánynak a közvetítő hivatalos jelentése egészíti ki:

— A Maxim Gorkij repülőutat tett Jurrov pilóta vezetése mellett. A gépen a központi légügyi intézett 36 munkása tartózkodott. Az intézet egyik gyorsrepülőgépe elkísérte utjára a Maxim Gorkijt. A gyorsrepülőgépet Blaghin pilóta vezette. Ennek ellenére, hogy fölöttései ezt a legszigorúbban megtiltották, Blaghin akrobata mutatványokat végzett a Maxim Gorkij körül, mely akkor mintegy 700 méternyi magasságban volt. A gép éppen egy „Looping”-ot mutatott be, amikor a pilóta hibájából beleütközött az óriásrepülő szárnyába. A Maxim Gorkij darabokra zúzódott és a földre zuhant. A repülőtérről és környékéről a szárnyak sok apró darabja zuhant le.

A szerencsétlenség következtében elpusztult a gép 11 főnyi technikai személyzete és 36 utas, munkás, mérnök és a munkügyi intézet tagjai, ezek néhányan családjaikkal együtt. Meghalt Blaghin pilóta is. A Maxim Gorkij 42 tonna súlyú volt. A kormány a szovjet halottainak minősítette a szerencsétlenség áldozatait és nagyszabású temetést készített számukra. A hozzátartozókat a kormány jelentékeny kártérítésben fogja részesíteni.

A Maxim Gorkijnak nyolc motorja volt és hétezer lóereje. Hetven ember fért el a gépen, ebből 25 mint technikai személyzet. A gép 2500 kilométernyi távot tudott leszállás nélkül megtenni. A gépet 1933-ban építették, a Pravda című lap kezdeményezésére nemzeti adományokból. Szárnyainak hossza 63 méter volt, a gép hossza 32.50 méter. A gépet teljes egészében duraalumíniumból építették. Fedélzetén villanyközpont volt, fotografiai műterem, rádióleadóállomás, 16 telefon és nyomdaműhely. A gép főleg propagandacélokat szolgált.

A Maxim Gorkijt egyébként néhány nappal ezelőtt meg Laval is megbámulta és elragadtatását fejezte ki a nagyszerű technikai csoda fölött.

Alphand moszkvai francia követ a lezuhanás után megjelent a népbiztosok tanácsa elnökénél és részvételt fejezte ki kormányának nevében a történet fölött.

Párizs, május 20. Moszkvai jelentés szerint a népbiztosok tanácsa és a kommunistapárt központi bizottsága együttes ülésen elhatározták, hogy a megsemmisült Maxim Gorkij óriásrepülőgép helyett három hasonló típusu nagyobb gépet rendelnek meg, melyeket Leninről, Sztalinról és Gorkijról neveznek el.

Moszkva, május 20. (Rador.) Délelőtt 11 óra óta félmillióra becsült tömeg kezdte meg elvonulását a Maxim Gorkij óriásrepülőgép áldozatainak ravatala előtt. Az áldozatok hamvait tartalmazó urnákra valóságos virághegyeket emeltek.

WARTMÁNYOKAZ

lyamokat. Mert talán nem kap-

rosszabb, mint ények feldolgo-ég akkor sem tszer annyi sze-olgozna, holott áni különórázá-tették.

kecsgetető ter-émményel biztat-eg javulását il-

n belül elszerelési seket

an mérnök, had-az elmúlt héten áföldi nehézipar állítás szerződé- a belföldi ipar- közelednek, úgy az első két szer- zottság jóváha-

net legaktuálisabb itikai eseményei-ekben számol be: ana értékesíteni tartozó Foresta- Megszakadtak a zemény megköté- tárgyalások, Fran-romániai selyem-vezik. Csehszlová- tunk fokozásából fizeti az állam a anyagot. Néhány kerül a belföldi nak kibocsátási éször passzív Ro- mérleге Magyar- öleumexport foko- blettel fedezik a met követeléseket. az osztrák-román emelési engedélyk pése és a beváltási feltételei a bel- zásának. Nyers- textiltígyár máris y károkat okozott y felében uralkodó külkereskedelmi In- óló törvény kiter- intézetnek az ex- rzésére. Fizetés- és cégváltozások, k első forrásból kérjen mutatvány- Cluj, Str. Iuliu Ma-

Berger-Waldenegg Csehszlovákiába hivatalosan közlik. Berger-Waldenegg -én Prágába uta- villában találkozni örök nagy jelentő- k a találkozásnak.

géperőre zett

ODA

k miatt ELADÓ

vataliban

A lengyel zsidóság Pilsudski halála után

Hárommillió zsidó él a lengyel köztársaságban, melynek sorsa szorosan összenőtt Lengyelország fejlődésével és ezek a zsidó tömegek is osztoznak a lengyel nép gyászában Pilsudski marsall halála fölött. Mert Pilsudski nemcsak nemzeti hős volt, hanem morális személyiség is, aki etikai alapot igyekezett adni a nemzeti életnek. Pilsudski már politikai karrierjének első éveiben kapcsolatba jutott a zsidó népi élettel és később is gyakran akadt dolga a zsidókkal.

Pilsudski Vilnában nőtt fel, abban a városban, mely a tizenkilencedik század utolsó negyedében sokkal inkább volt zsidó jellegű, mint ma. Vilna a zsidó népi élet egyik legjelentősebb centruma volt és számos nagyjelentőségű zsidó esemény és szellemi mozgalom fűződik Vilna városához. Gondoljunk csak a vilnai gaonra. A vilnai zsidók többsége kispolgárokból, kézművesekből és kereskedőkből állott. Végelentül szegény emberek voltak, akik a legsötétebb nyomorban vergődtek és mindezen túl zsidó voltak miatt is súlyos elnyomatásban szenvedtek, a cárizmus alatt.

Pilsudski, akit már kora ifjúságában a lengyel szabadságharc hevítt, csakhamar felismerte a hasonlatot a lengyel és a zsidó nép nemzeti és szociális sorsa között (igen laza hasonlatosság volt ez, hisz a lengyel nép — szerencsétlenségében is — saját lábán állott). Mint a lengyel szocialista párt funkcionáriusa, igyekezett a párt számára megnyerni a zsidókat és rosszevén vette, hogy az akkor induló ifjú zsidó szocialista mozgalom, nevezetesen a „Bund”, az orosz szocialista párttal állott kapcsolatban. Pilsudski előtt világos volt, hogy Oroszországban nem lehet függetleníteni a szocialista mozgalmat a nemzeti kérdésektől és ezzel olyasmint állított, amire csak sokkal később jötték rá a zsidó körök a cionizmus hatása alatt. (A zsidó szocialista mozgalom ugyanis abban az időben erősen asszimilatorikus volt.)

Pilsudski már 1894-ben cikket írt erről a kérdéssel a Londonban megjelenő Przedswit (Hajnalpir) című lengyel lapban, melynek Sztanislaw Mendelssohn, Nachum Szokolov későbbi sógora volt a szerkesztője és amelynek vilnai tudósítását látta el Pilsudski. Ebben az organumban írta a következő sorokat:

„A litván országrészben a lakosság 14 százaléka alkotják a zsidók. Nem helyes, hogy ezek a zsidó munkások, szabók, cipészek, stb. az orosz forradalom győzelmétől várják megváltásukat.”

Még súlyosabban ítélte el a vilnai zsidók felsőbb rétegeinek orosz asszimilációs törekvéseit. Meg volt győződve róla — és erről zsidó barátait is igyekezett felvilágosítani —, hogy a zsidó szabadság csak a lengyel szabadságmozgalom győzelméből fakadhat. „Egy szabad lengyel köztársaságban — mondotta annak idején Pilsudski — a zsidóknak olyan barátai lesznek, akik minden igazságtalanság ellen sikra fognak szállani, akár nemzeti, akár gazdasági, vagy politikai jellegű is az.”

Galicában később számos zsidó csatlakozott a lengyel szabadságmozgalomhoz és kintartó munkatársai voltak Pilsudskinak. Ezek között voltak Perl, Diamant, Lieberman, stb. osztrák képviselők, akik a lengyel szociáldemokraták frontjához tartoztak. Pilsudski hű maradt ezekhez a nézetekhez abban az időszakban is, mely a világháborúval vette kezdetét. Az általa alapított lengyel légiókban sok zsidó tiszt és katona harcolt. Amikor a restaurált Lengyelországban antiszemita zavargások robbantak ki, Pilsudski élesen kikelt ellenük. 1919-ben mint államfő Kronenberg báró zsidó bankár házában lakott és itt fogadta azt a zsidó delegációt, amely a zsidó nép követeléseit terjesztette elő az agyengeségűre és a kulturális autonómiaira.

Pilsudski ezután, mint ismeretes, rövid időre félrevonult a politikai életből, kintartott azonban ama tétéle mellett, hogy az állami életben nem kerülhet sor a zsidók bármilyen diskriminálására. Amikor 1926-ban újra átvette a hatalmat, amit a zsidók is nagy lelkesedéssel fogadtak, megszüntette azokat a különleges intézkedéseket, amelyek még a cári uralom idejéből származtak és a zsidók ellen irányultak.

Bizonyos körök, akik a demokráciát és a parlamentarizmust tekintették az állami és népi élet legfőbb javának, érthetően ellenzéki magatartást tanúsítottak Pilsudski diktatorikus módszereivel szemben.

Ettől eltekintve megállapítható, hogy a Pilsudski-rezsim nem tudta megoldani a zsidókérdést Lengyelországban, miután ehhez nem volt elegendő a kormány jóindulata. A zsidók gazdasági helyzete egyre súlyosbodott

és kulturpolitikai szükségleteik is figyelmen kívül maradtak a Pilsudski-uralom idejében. Pilsudski tulajdonképpen sohasem avatkozott be közvetlenül zsidó ügyekbe. Tagadhatatlan azonban, hogy Pilsudski és kormányai szilárdan el voltak határozva arra, hogy nem nyitnak teret a nemzeti demokraták antiszemizmusa számára. Az antiszemita mozgalom kerekedett felül, a lengyel zsidók gazdasági nyomora rendkívül nagy és egyike a legsúlyosabb és a legnagyobb segítséget igénylő népesedési-politikai problémáknak Európában. Valószínű, hogy Pilsudski halála után a nemzeti demokraták meg fogják kísérelni a hatalom megszerzését, ami az antiszemita irányzat erősítését jelentené. Hogy mit jelentene ez, erre eklatáns példát mutat a lodzi városi tanácsban lezajlott

40 ÉV OTA

Dr. GRUNWALD SANATORIUMA

sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérsékelt és általánosan átlagosan.

Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Belgyógyászati-diagnosztikai és diétás osztály. Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály napi 8 pengő.

Rádiumkezelés

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15. Telefon J. 462-59.

események, ahol az antiszemita többség ki-rekesztette a zsidó tagokat és az antiszemita intézkedések egész sorát léptette életbe. Remélni szeretnők azonban, hogy a marsall halála után is akadnak Lengyelországban államférfiak, akik megőrzik az igazságosság hagyományát.

Königsberg. 21: Kisrádiózenekar.
München. 22.30: Zenekar, alt és tenorszólo, val, zongorakettőssel.
Poste Parisien. 19.15: Párizs felőrája.
Sacha Guitry közreműködésével.
Róma. 20.50: Giarda organuművész játéka.
Stuttgart. 24: Hangverseny.
Zágráb. 22: Bendzsóhatos.

Szerda, május 22.

Bucuresti. 17: A menüttől a foxtrottig tánczene. 18: Hírek. 18.10: Altatódalok. — 19.20: Híres szerzők indulói lemezek. 20.05: Brahms művek zongorán. 20.35: Milesca basszus ária- és dalesteje. 21.15: Szalonzene.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Cigányzene. 13.30: Állás-talan zenészek szimfonikus zenekara. 14.15: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hang-versenye. 22: Hírek. 22.40: Jazz. 13.25: Gordonka est.

Bécs. 23: Tánccomekek.
Belgrád. 22.15: Rádiózenekar.
Berlin. 22.30: Wagner-est.
Breslau. 21: Bach hangverseny.
Brünn. 21.30: Mendelssohn: Illés oratórium részlet.
Frankfurt. 24: Ejjeli hangverseny.
Hamburg. 21: Wagner: Walkür I. felvonás.
Köln. 20.45: Száz év táncdallamai. Szop-rán és tenorszóloval.
Regional (angol). 18.30: Szalonötös. 21.10: Tarka est.
Róma. 20.50: Szimfonikus hangverseny.

SZÍNHÁZ-FILM

Az új Hunyady darab

— Kedden este: Lovagias ügy —

Hunyady Sándor írói pályafutásának leg-ujabb és egyben legértékesebb sikere a Lovagias ügy. A Vígyszínház és a Pesti színház felváltva, de állandóan játszik ma is a Lovagias ügyet és mindenkor zsúfolt házak előtt érte el az ötvenedik előadást. Azok a régi kapcsolatok, amelyek Hunyady Sándort színházunkhoz fűzik, tették lehetővé, hogy a Lovagias ügy nálunk minden más színházat megelőzve, még ebben a szezonban színre

kerülhetett. Hunyady Sándor maga is megígérte, hogy jelen lesz a keddi esti bemutatón. A Lovagias ügy vezető szerepeit Tóth Elek, Jeney János, Balázs Samu, Tompa Sándor, Tompa Béla, Czoppán Flóri, Vass Piri, Benes Ilona, Miklóssy Margit alakítják, a darabot Tóth Elek rendezte. A keddi bemutatóra jegyek mérsékelt számban még kaphatók.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedd este 9: Lovagias ügy. (Hunyady Sándor páratlan sikerű legújabb vígjátéka, a Vígyszínház jelenlegi műsordarabja, Erdélyben először, a világhírű szerző jelenlétében. Premierbérlet 25 sz.)

Szerda 9: Lovagias ügy.

Csütörtök 9: Lovagias ügy.

Pentek 9: Székely guzsalys. (Gaál Alajos és Dávid István zenés énekes, eredeti székely dalképei. Eredeti bemutató.)

Szombat 2: Baskirceff Mária. (Nagyon olcsó ifjúsági helyárakkal.)

Szombat 9: Leányvásár. (Jakobi Viktor nagyoperettjének felújítása, a klasszikus operett-ciklus előadása.)

Vasárnap d. e. 11: Gyöngyvirág. (Gyermek-előadás, nagyon olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 3: En és a kisöcsém. (Az operett első olcsó helyáras előadása.)

Vasárnap d. u. 6: Lovagias ügy.

Vasárnap este 9: Leányvásár.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: A biboruhás asszony. Főszerepben: Marlene Dietrich. Rendezte: Joseph von Sternberg.

Jön! Szeszélyes asszonyok. Noel Coward pályadíjat nyert mesterműve filmen. Főszerepben: Norma Shearer és Robert Montgomery.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Niebelungok. Nagyszabású hangosfilm hősköltemény I—II. rész egyszerre egy helyért. Teljes opera Wagnertől. I. Siegfried halála. II. Krimhilda bosszúja. Előadások kezdete: 3, 6, 9 órakor.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, május 21.

Bucuresti. 19: Felolvasás. 19.20: Művész-lemezek. A rádiózenekar szimfonikus hang-versenye. 22: Hírek. 22.25: Vendéglői zene.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Deák László zongorázik. Somogyi Olga énekel. 13.30: Hanglemezek. 17.30: Zenekari hangverseny. 19: Berky Lili és Gózon Gyula előadástje. 19.55: A Mária Terézia honvédegyalozred zenekara. 22: Jazz. 23: Cigányzene.

Bécs. 12: Operalemezek. 23: Tánccene. Belgrád. 20.40: A belgrádi filharmonikusok hangversenye.

Hamburg. 21: Mandolinzenekar citeraszóló-val. Köln. 17: Opera- és operetttrézetek.

Székely és Réti BUTORGYÁRT

TARGU-MURE/—BUCURE/TI—BRAZOV

Tervezőink művészete,
Munkáink szaktudása,
Anyagjaink kiválóága,
nyújtják Önnek azt a biztortéket,
mely a butorvára/lás előfeltétele.

Hivjon bennünket bizalommal és szakemberünk olyan rajzokat mutat majd be Önnek, amilyeneket Ön magának elképzelt.

KEDD, 1935. MÁJUS

HIR

3301

villany-vas

Cons

Piata

Telefon

Rövid hírek ország

A palesztinai főpostam készített a palesztinai telefon kiépítésére. Fémilili a palesztinai postaszolg-emelik a Közelkelet ország-mester kijelentette, hogy következtében az elmlut-zalékkal emelkedett a po-szágnán.

Május 1. óta naponta rat működik Palesztina mely postaszolgálatot is leveleket, amelyeket déle-lesztinában, még aznap- Kairóban.

Ez év februárjában 3-készítették el Tel-Avivba-dó ugyanczen hónapjába-Ez év márciusában 45,09-szítettek el építésre, 193-34,517 qm-t.

Tel-Avivban befejezték által épített bérház-komp-szét. Kilenccven bérlelnek-épületben. Mintegy 260-lakok rendelkezésre. A-130 lakás: foglal magáb-építkezés tsszköltségei 6-

A palesztina zsidó me-akció: indított Galilea h-gének újfelépítésére. kültötek Galileába, mely-termékenyebb vidéke volt-dasági viszonyok tanulm-rint a szanalási akcióban-batos terv keresztültivétel-fog venni.

A Keren Hajjeszod R-eredménytel indult meg-fontot kell felhozni a-akcióra. Ebből 8000 fo-kásság, 5000 fontot a-bevándorlók vállaltak má-tát fehozták már. A to-sáért széleskörű akció-

F. A. Stockdale, az-minisztérium mezögazda-hagyta Palesztinát, ahol-mányozta az ország-nyait. Stockdale paleszt-jelentést fog tenni a gy-és javaslatokat fog ten-zögazdasági előmozdítás-

Az illegális bevándor-céljából újjászervezték-és partorséget. Kilencc-veztek ki, akik tizenhő-sároni partvidéket fog-

Május 20-ra konferen-ruzsálmebe a héber ny-zetének tanulmányozás-rencián számos galuti-tus fog résztvenni.

A kormány zsidó ti-a tulkeremi kerület kö-kerem eddig tisztá ara-zárólag arab tisztviselő-bi éveken a vidékhez-és vadi-chavarti zsidó-tották tisztá arab jelleg-körülmény, hogy a kö-kedő zsidó lakosság él-mányt, hogy zsidó tiszt-kerület közigazgatásáb-veve Jichak Csisik, te-

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagsággal betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbeli költségét mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „Mirea” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Kiadó szép butorozott szoba, kapumelléttel bejárattal és fürdőszoba használattal. Str. Gen. Berthelot 25.

Friss duplánsült gépipaszka kapható élelmiszerüzletekben.

Intelligens, szerényigényű, komoly no-othont találhat. Munkaköre: házvezetés (cseléd), két árva leánykának gondozása. Ajánlatokat „Családtag” jellegre Par-fiméria Ideál, Targu-Mures továbbít.

Keresek azonnalra vallásos zsidó szá-kácsmót, ki önállóan süt, főz. Cim: Treitel Izidorne, Alba-Iulia.

Négykarikás vendéglői főzőkemence, elkül-tözés miatt, jutányos áron eladó. Str. Fântă-nele 37.

Rövid fekete zongora bérbeadó vagy el-adó. Cim a kiadóban.

Irodai könyveknek való vasszekrényt ke-reszünk megvételre. Telefon 360.

Kiadó Targu-Muresen Transylvania étte-rem-télikert mellékkeliségeivel. Rentabilis vállalkozás. Érdeklődni Cinema Transylvania.

„Perfekt” ernyőgyártó munkást, jó fizetés-sel keres cluji tökecsoport. Ajánlatokat Sándor Iván hirdetési iroda, Cluj, Reg. Ferd. 11. „Szorgalmas” jellegre.

Fagylalt és cukrásztészta árusítására 3 ki-futóúti keresek. Goldstein Gyula, Valea lui Mihai.

HIREK

330 lei

villany-vasaló

Constructio
Piata Unirii 32
Telefon: 83

Rövid hírek az épülő országból

A palesztinai főpostamester öt éves tervet készített a palesztinai posta, távirada és telefon kiépítésére. Félmillió font investációval a palesztinai postaszolgálatot első helyre emelik a Közelkelet országai közül. A főposta mester kijelentette, hogy a zsidó bevándorlás következtében az elmúlt esztendőben 99 százalékkal emelkedett a postaforgalom az országban.

Május 1. óta naponta közlekedő repülőjárat működik Palesztina és Egyiptom között, mely postaszolgálatot is teljesít. Azokat a leveleket, amelyeket délelőtt adnak fel Palesztinában, még aznap délután kihordják Kairóba.

Ez év februárjában 34,787 qm ház felket készítették el Tel-Avivban; az előző esztendő ugyanezen hónapjában 33,071 qm felket. Ez év márciusában 45,091 qm házfelket készítették el építésre, 1934 márciusában pedig 34,517 qm-t.

Tel-Avivban befejezték a munkásszervezet által épített bérház-komplexum második részét. Kilenven bérlőnek adtak lakást, az új épületben. Mintegy 260 szobát bocsátottak a lakók rendelkezésére. Az egész komplexum 130 lakást foglal magában 400 szobával. Az építkezés összköltségei 60,000 fontra rugnak.

A palesztina zsidó mezőgazdák szövetsége akciót indított Galilea hajdani termékenységeinek újjáélesztésére. Szakértő bizottságot küldtek Galileába, mely régen az ország legtermékenyebb vidéke volt, az ottani mezőgazdasági viszonyok tanulmányozására. Hír szerint a szanalási akcióban és az ezzel kapcsolatos terv keresztülvételében az ICA is részt fog venni.

A Keren Hajjeszod Rotschild-akciója szép eredménnyel indult meg Palesztinában. 3000 fontot kell felhozni a Jisuvnak a telepítési akcióra. Ebből 8000 fontot egyedül a munkásság, 5000 fontot a Németországból jött bevándorlók vállaltak magukra. Mindkét kvótát fehozhat már. A további 17,000 felhozásért széleskörű akciót indított a K. H.

F. A. Stockdale, az angol gyarmatügyi minisztérium mezőgazdasági tanácsosa, elhagyta Palesztinát, ahol néhány héttel tanulmányozta az ország mezőgazdasági viszonyait. Stockdale palesztinai tapasztalatairól jelentést fog tenni a gyarmatügyi hivatalnak és javaslatokat fog tenni a palesztinai mezőgazdaság előmozdítására vonatkozólag.

Az illegális bevándorlás megakadályozása céljából újjászervezték a palesztinai határ-és partőrséget. Kilenen arab rendőrtisztet neveztek ki, akik tizenhat angol rendőrrel a sároni partvidéket fogják őrizni ezentul.

Május 20-ra konferenciát hívtak össze Jeruzsálembe a héber nyelv és irodalom helyzetének tanulmányozása céljából. A konferencián számos gáluti és palesztinai delegátus fog résztvenni.

A kormány zsidó tisztviselőt nevezett ki a tulkeremi kerület közigazgatásába. Tulkerem eddig tiszta arab kerület volt és kizárólag arab tisztviselők igazgatták. Az utóbbi években a vidékhez tartozó észak-sároni és vadi-chavari zsidó telepítések megfosztották tiszta arab jellegétől a vidéket és az a körülmény, hogy a környéken egyre növekedő zsidó lakosság él, arra készítette a kormányt, hogy zsidó tisztviselőt nevezzen ki a kerület közigazgatásába. Az új tisztviselő neve Jichak Czikik, tesvérbátyja Sara Czikiknek, aki 1920-ban Tel-Chaj védelmében és Efraim Czikiknek, aki 1929-ben Chulda védelmében esett el. Chaana Czikik, a család másik tagja, a palesztinai munkásszervelet egyik ismert alakja. Jaffában is új zsidó kerületi tisztviselőt nevezett ki a kormány. Neve Schimschi, palesztinai zsidó, aki tanulmányait Amerikában végezte.

— **Öngyilkos katona.** Tegnap reggel a 8 óra 20-kor Bucuresti felől jövő gyorsvonat elé vetette magát Fellegvári Sándor 83-as gyalogezredben szolgáló katona. A vonat borzalmasan szétronsolta a szerencsétlen fiatalembert. Az állomás rendőrség értesítette a központi rendőrséget, majd a cluji hadbírószágot, ahonnan Barbu királyi ügyész szállított ki a helyszínre és kezdte meg a nyomozást az öngyilkosság okának kiderítésére.

— **Paul Boncour elutazott a jugoszláv fővárosból.** Belgrádból jelentik: Paul Boncour tegnap elutazott a jugoszláv fővárosból. A pályaudvaron Jettics és más személyiségek búcsúztatták a francia politikus, akinek látogatásával a lapok hosszú cikkekben foglalkoznak. Boncour meglátogatta Sándor királyi sírját és a környéken parasztek között töltött egy napot. A volt francia külügyminiszter a marseillei merénnyel kapcsolatos jugoszláviai aktákat is áttanulmányozta, mert a folyamatban levő bűnperben az özvegy királynét képviseli. Paul Boncour Párizsba utazott.

— **Spanyolország külföldi kölcönt akar felvenni.** Berlinből jelentik: A Frankfurter Zeitung szerint Spanyolország a devizanéhézségek áthidalása céljából aranyletét ellenében külföldön kölcönt akar felvenni.

— **Herriot lett újra Lyon polgármestere.** Párizsból jelentik: Egész Franciaországban vasárnap választották meg a multheti községi tanácsválasztásokon megválasztott tanácsosok az új primárokat. Herriot-t ismét megválasztották Lyon polgármesterévé. Marseilleban Tasso szocialista képviselő, Lilleban Salemgro, Bordeauxban Marqet neoszocialista lett — ezutal harmadszor — a polgármester.

— **Ha az arcszine fakó, szürkésárga és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia. Az orvosok azért rendelik már régóta a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez a rosszullet okát rendszerint gyorsan megszünteti és az egész szervezetet fel-frissíti.**

— **Radu Rosetti ünneplése.** Bucurestiből jelentik: Vasárnap délelőtt az Atheneumban nagy fényvel ünnepték Radu Rosettinek a kiváló költőnek 50-ik születésnapját. A kormány részéről Anghelescu miniszter vett részt az ünnepségen, amelyen képviselve volt az ügyvédi kamra is, mert Rosetti egyik legismertebb ügyvédjé is az országnak. Az ünnepséget rádió is közvetítették. Este bankett volt az ünnepelel tiszteletére.

— **A pápa szenté avatta Morus Tamást.** XI. Pius pápa a napokban szenté avatta Morus Tamást, a 15. század nagy angol humanistáját, Roterdami Erasmus németalföldi humanista barátját. Morus Tamás egyike volt kora legnagyobb tudósainak és gondolkodóinak. „Utópia” című munkájában a modern világ képét írta meg látnoki képességgel. Eleinte mint tudós élvezte VIII-ik Henrik kegyét, de később mint buzgó katolikus összeütközésbe került az anglikán egyház megalapítójával, aki később lefejeztette.

— **Rövid hírek mindenünnen.** Gusztáv svéd király udvari bankettet adott a Stockholmban idöző belga királyi pár tiszteletére. — Néhány nappal ezelött hirt adtunk arról, hogy a francia fővárosban több nap óta havazik. Párizsi jelentés újabbán arról számol be, hogy a francia fővárosban még mindig tart a havazás. A Pirreusok hági járhatatlanok a magas hó miatt, a vetésekben is nagy kárt okozott a fagy és a havazás. — Franciaország vasárnap ünnepelel Jean d'Arc emlékéte. Az orléáni szüz szobra előtt elvonult a párizsi helyörség, Lebrun köztársasági elnök jelenlétében. — Stockholmban fényes ünnepek keretében emlékeztek meg a svéd parlament ötévsszázados fennállásáról. — Jugoszlávia múlt évi gazdasági statisztikája szerint az ország behozatalának 30 százaléka Japánból származott. — Le Havreban véget ért a matrözök sztrájkja. Mint ismeretes, néhány napja sztrájkba léptek a Havreban horgonyozó francia hajók matrözai. A bérredukciók miatt keletkezett konfliktus elsimult és a matrözök tegnap munkába állottak.

— **Autószerencsétlenség a bucuresti országúton.** Bucurestiből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt ma éjjel a Ploesti-Bucuresti országúton Románesti és Puchenimoseni községek között. Az Autótechnika társaság egy teherautója, amely nagy sebességgel haladt a főváros felé, egy kanyarutnál beleszaladt egy szekérbe. A szekérben ülök közül egy asszony meghalt, két férfi súlyosan megebesült, ugyszintén a teherautó sofförje is, akiket kórházba szállítottak.

— **Hatalmas viharok a Regátban.** Bucurestiből jelentik: Az ország számos vidékén nagy viharok és esözések voltak. Különösen a petróleumvidéken pusztított a vihar, amely számos szondában milliós károkat okozott. Egy asszonyt a magas feszültségű áram agyonstujtott. Nagy vihar volt Dealul Mare, Rosiori de Vede, Caracal és Buftea környékén is. Számos telefon- és táviróópna is ki-dölt és forgalmi zavarokat okozott.

— **Miniszterek a bucuresti rádióban.** Bucurestiből jelentik: Vasárnap este tartották meg az új közigazgatási rádió-órát. Elsőnek Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter beszélt a külkereskedelemlről és az ármximálásról. Foglalkozott az ipar nacionalizálásának és a román elem fokozottabb érvényesülésének problémájával is. Iuca alminiszter a községi közigazgatás feladatairól beszélt, felszólítva a primárokat, teljesítsék önzetlenül és a köz érdekében feladataikat. Végül Mitita Constantinescu szözl az államháztartás problémáiról és a községi háztartások feladatairól, elsősorban a takarékoságról és az adókievetésekröl. Tapintatra intette az alárendelt tisztviselőket. Végül az országfejlesztési terv alkalmazásának fontosságát hangsúlyozta.

„Bixádi” vizel
Számos egyetemi tanár által ajánlva. Mindenütt kapható. Cluji le-rakat: Calea Regale Ferdinand.

— **Bukaresti orvosi hír.** Dr Goldenberg Pál ideg orvos és sexualpatológus rendelöjét Bucurestibe (Str. Regala 4.) helyezte át. Telefon 44-326. Rendel 10—1 és 4—7.

— **Építési hír.** Devecseri Emil, építész-mérnök telefonja újból a régi 9-64 Clujon. Bucuresti expositurájának új száma pedig 4-44-47, Str. Armenească 14.

— **Hirdetmény.** Az E. Zs. N. Sz. évi konferenciájára Clujról kiüdendő delegátusok megválasztására határnapul f. hó 26-át állapítottuk meg. A választások a cionista helyi-csoport irodájában (Str. Saguna 7) alatt lesz megtartva. A szavazás reggel 8 órakor kezdődik és este 8-ig tart. A jelölölisták a választási határnap előtt 48 órával leteendök a helyi csoport irodájában. Helyi választási bizottság.

— **Erdély és a nagy nyerevények.** Alig zajlott le a cluji Iliescu bank rendezésében az újságíró sorsjáték húzása, a mely alkalommal minden nagy nyerevény kihuzva és kifizetve lett, a 15-ik osztályosorsjáték nagy nyerevényei is Erdély felé gravitálnak. A cluji Institutul comercial de credit eladásában a 5000 sz. sorsjeggyel egy mediasi iparos Lei 60.000 nyert. A 23007 sz. sorsjeggyel székely gazdálkodók Lei 200.000, míg a 37366 sz. sorsjeggyel egy satumarei hivatalnok Lei 100.000 nyert. Az aradi Goldschmid bank eladásában Motiu Joa1 cradeai kórházi ellenör a 126099 sz. pótsorsjeggyel 100.000 leit nyert. A cluji Iliescu bank eladásában a III. sorozatu 187735 és 126099 sz. pótsorsjegyek egyenként 100.000 leivel lettek kisorsolva. Az egyik nyerevényt egy bánati postai megrendelő nyerte, míg a másikat egy nagyon szegény viszonyok között élő özvegy asszony, Muresan Maria, cluji, Str. Cämpului 78 a. lakos nyerte. Az özvegynek egy 16 éves fia napszámos munkát végez a primárian és ebből a keresetből éltek. Az asszony-nak, bár konverziós adóssága lévén, a legnagyobb gondokból volt, mert még az esedékes részletet sem tudta előteremteni. Az Iliescu bank nagyon kulansan azonnal kiküldte egyik tisztviselőjét a szerencsés nyerevőhöz, aki alig akarta elhinni az öt ért nagy szerencsét. Iliescu vezérigazgató kérdésünkre rámutatott arra hogy a szerencse, a mint azt a mostani példák is igazolják, nem ismer politikát, nemzetiséget vagy vallást, hanem válogatás nélkül jelentkezik a társadalom legkülönbözöböz rétegeinél. Elmondta még, hogy a következő sorsjáték még előnyösebb lesz a játékosokra nézve, mert a nyerevények száma lényegesen emelve lesz emelve lesz a nyerevények összege is.

A legasszonyibb asszony

A zsidó anyák napjára

Edesanyám volt a legasszonyibb asszony, ezüst hajából szent jóság áradt, bársony-szemében szeretet ült, áldott kezéből boldogságot hintett, ilyen volt anyám, a legasszonyibb asszony.

Mindig miénk volt a szive verése, mozgása, álma, járása, kelése. Hangjának zenéje, égi zene volt, szépsége varázsló, mint a teli hold, ilyen volt anyám, a legasszonyibb asszony.

Pajtásunk, barátunk, lelünkön a lélek, szent, akit megszentelt maga az élet. Jökedve szépséggel üzte a gondot, mit mindenkire bökézzel ontott: ilyen volt anyám, a legasszonyibb asszony.

Napfény és csillag, mely sugárként fénylett, gyerekeknek, nagynak, ifjunak, vénnek, eszmék hordozója, kit érzelmek lángja hevített harcra, mert szent volt az álma: ilyen volt anyám, a legasszonyibb asszony.
Pap Ibolya

— **Érdekes, értékes könyvujdonságok.** Hel-tai Jenő. Utazás enmagam körül, 53 lei; Körmendi Ferenc: Tóparti muzsika, 53 lei; Seignobos: A francia nemzet öszinte története, vászonkötésben lei 158, Ivan Bunin (No-beldijas): Ifjuság, szerelem, vászonkötésben lei 158; Houben: Az Északi sark felfedezése, vászonk. albumalak, rengeteg eredeti fényképpel, lei 158; Houben: A Déli sark meghódítása, vk. alb. stb. lei 158; Heinrich Mann: Nehéz élet, vászonk. lei 66; Mauriac: Az északa vége, vk. lei 66; Ursula Parrott: A szerelem emlékei, lei 66, vk.; „Exfelelés”, „Fios a csók” vk. á 66 lei; világsiker volt). Az Athenaeum Kalandor és detekt. sorozatból á 33 lei; Rogger: Halálkabin; Hammet: Máltai sólyom; Rogger: Kérj utas eltűnt stb., stb. Lepage-nál, Cluj. Kérje az új könyvszenzációk jegyzékét Lepage-tól.

HU EMBEREK. Valamikor dolgom volt Münchenben egy magasállású tisztviselővel. Minthogy nem tudtam, mi a címe, csak úgy találmra kormánytanácsos urnak szólítottam. Mire ő indignálódva: — Ha kormánytanácsosra van szükségem, ugyszerien becsengetem. Ö ugyanis kormányfőtanácsos volt.

Enzersdorfbán a napokban egy öreg ember állott a bírö előtt, akit kihágásért öt sillingre ítéltek: — Belenyugszik az itéletbe? — kérdezi a bírö. Mire az öregur: — Kedves bírö ur! Elvégre öt silling nem vág a földhöz. De gondolja meg, én most kilencvenégy éves vagyok és ha az itélet jogerős, egész életemen át, mint büntetett előéletű fogok futkosni ezen a világon. (R. R.)

— **Petaim marsall Bécsbe érkezett.** Bécsből jelentik: Petaim marsall ismeretlen céllal az osztrák fővárosba érkezett.

H. G. Wells: Önéletrajz. Ebben a művében Herbert George Wells, a mai világ legnagyobb hatású íröja, nemzedékek felvilágosító-tanító-mestere nemcsak a maga önéletrajzát, de egyben egy zsufolt század életrajzát is megírja. A hatvannyolc éves írö, az egykori biológiai tanár, a történész, az emberiség múltjának avatott magyarázója, visszanez a tulajdon múltjába, hogy elmondja annak az agyvelőnek történetét, mely az elmúlt hatvan év folyamán egyre fokozódó intenzitással foglalkozott mindennel, ami emberi. Az igazán: öszöntő események tövege és a világhírességek galériája Lenintől Rooseveltig, Röthemeretöl Hitlerig, Bernard Schwától Gorkij Maximig, mindenki a magánélet öszinteségében szerepel benne — csak egyik vonzereje ennek a könyvnek, amely voltaképpen egy gyönyörű emberi erőfeszítés története. Azt az utat kísérik végig, hogy hogyan jut fel a szobaleány és kertész csenevész fiacskája nyomoron, tudóhajon, társadalmi korlátokon át abba a régióba, ahol megszülethetett ez az életrajz — amelynek megjelenése világesemény. H. G. Wells: Önéletrajza az Athenaeum 158 lejes sorozatában az angol eredetivel egyidejűleg jelent meg. (Ugyan-ugy, mint Wells: Mi lesz holnap?) A hatalmas kötet 500 lap, diszes egészvászonkötésben 158 lei minden könyvkereskedésben, ki-adóhivatalunkban, vagy Lepage-nál, Cluj. Kérje az új szenzációk jegyzékét.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Litvinov elnökletével megnyitott a Népszövetség nyolcvanhatodik ülészsaka

Az angol lapok a Népszövetség erélyes intervencióját követelik az olasz-abesszin konfliktus ügyében. Laval és Titulescu még nincsenek Genfben

Olaszország az olasz-abesszin konfliktusnak a Népszövetség napirendjéről való levételét kéri Genfben

Genf, május 20. A népszövetségi tanács 86-ik ülészsaka megnyitott. A tanács elnöke ezúttal Litvinov. A tanács tagok legtöbbje Genfben van. Laval még hiányzik, mert előbb Párizsban jelentést tesz varsói és moszkvai megbeszéléseiről s azután utazik el Genfbe. Nem érkezett még meg Benes sem, akit a választások tartanak vissza egyelőre Csehszlovákiában.

Tegnap Eden megbeszélést folytatott Fotics jugoszláv delegátussal a marsellei merénylet felelősségének kérdésében előterjesztendő jelentéséről.

Az angol lapok általában azt hangoztatják, hogy Olaszországnak jól meg kell fontolnia lépéseit. Tekintettel kell lennie az általános európai helyzetre s a lehetőség szerint kerülje a hatalmak európai együttműködési frontjának háborúval történő meggyengítését.

A Daily Telegraph annak szükségességét hangoztatja, hogy a tanács a ma kezdődött ülészsakon intézze el az olasz-abessziniai vizsályt. Be kell már végre bizonyítani, hogy képes arra, hogy tagállamai közötti fenyegető háborús konfliktusokat elhárítsa.

Ezzel szemben a Matin római jelentése szerint az olasz kormány úgy tekinti, hogy az olasz-abessziniai vizsály nem tartozik a Népszövetségre és e kérdésnek napirendről való levételét fogja javasolni. A Le Journal szerint Anglia és Franciaország dillimában vannak, mert nem akarják elégedetlenné tenni az olaszokat, de viszont a Népszövetséget sem akarják diszkreditálni. A Populaire azt hiszi, hogy a Népszövetség majd elhalasztja a kérdés tárgyalását, mint azt Japánnal szemben is tette volt.

Római jelentés szerint Aloisi báró, népszövetségi delegátus, Genfbe utazása előtt kihallgatáson jelent meg Mussolininál. Aloisi azt fogja hangoztatni Genfben, hogy Olaszország Abessziniával közvetlenül akarja elintézni vitás ügyeit.

Csak a Népszövetség segíthet

London, május 20. A Sunday Timesben az abessziniai külügyminiszter felhívja a figyelmet arra, hogy Olaszország az abessziniai határvidéken 80 ezer katonát és ezer repülőgépet összpontosított. A hadianyag és csapatszállítások most is folytak. Számolni kell havonta újabb huszezer főnyi katonaság Afrikába szállításával. A Népszövetségnek meg kell mentenie a béke ügyét, most már csak a Népszövetség segíthet.

Litvinov Genfbe kéréte a követeket

Bécs, május 20. (Rador.) Titulescu külügyminiszter nejjével együtt Savel Radulescu alminiszter kíséretében, ideérkezett. A miniszter két napig marad az osztrák fővárosban, azután továbbutazik Genfbe, míg Savel Radulescu visszatér az országába.

Genf, május 20. A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy hírlik, hogy több szovjetkötvet Litvinov Genfbe kérétt, hogy velük megbeszélést folytasson és személyesen adjon át utasításokat.

Berger Waldenegg megérkezett Csehszlovákiába

Prága, május 20. (Rador.) Berger Waldenegg, osztrák külügyminiszter ma Sezi-

movustiba érkezett, ahol Benessel fog tanácskozásokat folytatni, a dunai medence megszervezésének kérdéséről. A cseh külügyminiszter egyébként valószínűleg május 22-én Genfbe utazik a népszövetségi ülészsakra.

Párizs, május 20. (Rador.) Flandin ma fogadta Stockinger osztrák kereskedelmi minisztert, akivel hosszasan értekezett a két országot érdeklő gazdasági kérdésekről.

Genf, május 20. Litvinov Potemkin párizsi szovjetkötvet társaságában lépett a népszövetségi ülészsakba. Az ülésen résztvett Eden, Aloisi, Massigli, Komarnitzki (lengyel). A népszövetségi tanács tudomásul vette a kormányközi jelentését a poli-

tikai menekültek ügyében. Ez a jelentés a politikai menekültek amerikai és afrikai államokban való letelepítéséről, illetve a letelepítés lehetőségeiről számolt be. A tanács tudomásul vette Jizerszki Kunzl csehszlovák delegátusnak a ruanda-urundi és tanganyika afrikai országok határkonfliktusának rendezését. A tanács Franciaország és Ausztrália delegátusainak javaslatára elhatározta, hogy közbelép a két ország kormányánál, hogy a közöttük fennálló nézeteltéréseket a jelentésben közölt szellemben és irányelvek szerint rendezzék a jövőben is. Ezután a gazdasági bizottság jelentését hallgatta meg a tanács, amely az ipari államok mezőgazdaságának helyzetéről szól.

Meghalt a legendás hírű Lawrence angol ezredes

„Történelmet csinált” „Arabia koronázatlan királya”

London, május 20. (Rador.) Tegnap reggel meghalt a kórházban Lawrence ezredes, Arabia koronázatlan királya, az Intelligence Service egyik legkiválóbb ügynöke. Az ezredes 46 éves korában hat meg motorkerékpárbaesést következteben.

A legendás hírű ezredes halála alkalmával a lapok felelevenítik az elhunyt hősi és kalandos életének részleteit. Winston Churchill egyik cikkében rámutat arra, hogy Nagy-

Britannia a jelen legnagyobb személyiségét veszítette el. Lord Allenby a rádióban mondott beszédében Lawrence-nak a világháborúban viselt szerepéről foglalkozott és hangsúlyozta, hogy az arab frontot aratott győzelem, amely döntő volt a háború végére, főleg Lawrence ezredesnek tulajdonítható. A Times szerint történelmet csinált s példanélküli tetteket vitt véghez az ázsiai háborúban.

Dinu Bratianu:

Romániában nincs talaja a szélsőjobbaldali mozgalmaknak

A liberális párt elnöke a lej stabilitása mellett

Bucuresti, május 20. Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke az Orient-Expressszel ma éjjel félkettőkor a fővárosba érkezett, ahol nagyszámu barátja meleg ünnepségekben részesítette. A pártelnököt Aradon Bebe Bratianu, a párt főtitkára fogadta. Dinu Bratianu még a vonatban megintertvjuolták az újságírók. A válságról és a lej stabilitásáról szólva, a következőket mondotta Dinu Bratianu:

— A válság súlyosbodik a gazdasági határok fokozódó bezárása miatt. A helyzet megváltozna, ha bizonyos mértékben visszatérnének a szabadság elveihez. Az egész világ felismeri a rosszat, de mikor tenni kellene valamit, megáll a tudomány. Az összes országok valamilyen megoldással próbálkoznak. Belgium például nemrég devalorizálta a frankot: helyzete ma még rosszabb. Ami bennünket illet, én pénznemünk határozott fenntartásának híve vagyok. Nálunk a lej devalorizációját nem lehetne sohasem megállítani és csak látszólagos és muló fellendülést okozna.

A liberális párt elnöke nyilatkozott azok-

ról a nehézségekről, melyekkel kereskedelmünknek kell megküdenie és azokat az utolsó két év gyenge termésének tulajdonítja elsősorban. Nem tudtuk leszállítani a rendelt kukorica- és gabonamennyiséget és innen ered a devizahiány, ami megnehezíti a gazdasági rendszert. Ma különben a devizaműveleteket el kell venni a Banca Nationalatól és egy bankcsoportnak adni, természetesen a jegybank ellenőrzése alatt. A hivatalos árfolyamon felül bizonyos százalékot kellene behajtani és így esetleges könnyítéseket lehetne alkalmazni kereskedelmünk érdekeivel egyetértésben.

— Ugyancsak a válság okozza — mondotta Dinu Bratianu — bizonyos jobbaldali áramlatok térhódítását. Azt hiszem, hogy nálunk e teóriáknak nincs talajuk, mert nem mondanak semmit és nem is lehetne alkalmazni azokat.

Ami az alkotmánymódosításról elterjedt híreket illeti, a kormánypárt elnöke leszögezi, hogy azt igen erős indokoknak kellene, hogy indokolják. Alkotmányunk sohasem volt akadály a kormányzó tevékenységnek.

Bratianu helyesli a kormánynak azt a határozatát, hogy lemondott a rendkívüli parlamenti ülészsakról.

A liberális pártelnök holnap Leteara utazik, ahol a papírgyár alapításának 50 éves évfordulója alkalmával rendezett ünnepségen vesz részt. Lehetséges, hogy Tarescu miniszterelnök ma este látogatást tesz Bratianu Dinunál.

A látogatásnak politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak.

Megnyitott Párizsban a harmadik nemzetközi gazdasági kongresszus

Párizs, május 20. (Rador.) Lebrun közársági elnök védnöksége alatt ma megnyitott a harmadik nemzetközi gazdasági kongresszus amelyen 24 állam 100 milliárd franko: kötevé letéttel rendelkező 5400 takerékpéziára 1100 delegátussal képviselteti magát.

Nem halt meg Precup ezredes a doftanai börtönben

Bucuresti, május 20. (Az Uj Kelet tud.) Egyes lapokban az a hír látott napvilágot, hogy Precup ezredes, akit az ismert összekülvésből kifolyólag kényszermunkára ítélték, meghalt a doftanai börtönben. A belügyminisztérium ma megcáfolta ezt a hírt.

Elrabolt német emigráns vizsontagságai

Amszterdam, május 20. A holland távirati iroda jelenti, hogy a német kormány a holland kormányt tett ígérete értelmében Gutzeit emigránst, akit mint emlékeztetes, Hollandiából német földre csaltaák át, visszaszolgáltatták Hollandiának. A holland távirati iroda hozzateszi, hogy a holland rendörök nagy meglepetésére az átadási aktusnál Gutzeit kijelentette, hogy szivesebben marad Németországban és nem tér vissza Hollandiába. Gutzeit nem adott magyarázatot erről az elhatározásáról. Érdekes, hogy már a határszélén újra őrizetbe vették a német hatóságok.

— A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. hó 23-án, csütörtökön este pontosan 9 órakor tartja 79. rendez tudományos szakkonferenciáját a következő programmal: Bemutató: Dr. Grünwald Ernő: Herter-Heubner-féle infantilisus esete. Előadások: 1. Dr. Erdős Imre: Csecsemők és kisgyermekek konstitutionális eczemája. 2. Dr. Schnabel Ede: A sport orvosi vonatkozásai. (Vetület képekkel.)

— Rablófutamadás a pénzügyigazgatóság kasszája ellen. Bucurestiből jelentik: Cetatea Albana két álarcos rabló ki akarta fosztani a pénzügyigazgatóság pénztárát. Az örök észrevették a rablókat és rájuk lőttek, azonban sikerült elmenekülniök. Azt hiszik, hogy két ismert kasszafuró kísérelte meg a rablást, akik nemrég szabadultak a börtönből.

Uj orvos-könyvek

Dr. Teleki: Ultrarövid hullám terápia	120
Dr. Engländer: A visszeres láb	58
Dr. Engländer: Ischias és derékfájás	44
Dr. Engländer: Ludtalg, lábfajdalmak	54
Dr. Müller: Meghüléses betegségek	36
stb., stb.	

LEPAGE-nál Cluj. Postán utánvétellel. Kérje az új könyvek jegyzékét.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomása Cluj, Strada Baron I. Pop 14. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Táza piatite No. 224

10. Telef Havonta évre 600, földre: H félévre 12, detések d KELET" s dóság egy Cikkünk u rás megjel

Az „első fecske

A Dreptatea-ban, a hivatalosan olvassuk történetét: „Ismeretes, hogy min front” „oláh” jelöltje megszerezni a szavazók Sighisoara, Prahova nütt az „oláhok” a li egynehány helyen plán szor is előbük került a illetőleg.

Egyébként a tömeges sága késelteti mindmái alakulását. Csak egy helyen, Giu hok” a kormány bősge szervezkedtek, sikerül „oláhainak” a községi vazatok együtötét meg.

A sors azonban itt se Mert a tanács megal mult szombaton történt Ioanitescu giurgiu „ol a megyében legközele „oláhá” vedlett volna. vacaresti börtönben kö miatt, söt ezt megelőz sereg létszámából és lef kapitányi rangjáról, me módon kezelte az akták

Igy a giurgiu városi a megválasztott „oláh” lescu degradált kapitán és börtönviselt fegyen nem érdemi meg ezt a rosi tanács tagjai közü Milyen lehetett Că lajstroma, hogy ha még kortesi is kénytelenek vele való együttműködés ban!

Császárok és né

A 19-ik és 18-ik század reformátorai a királyság eltörésében látták a a amely a népek számára ságot, a jöletet és a kul Számos trón döt össz giából fakadó bacrok ny országában ma már köz nak az egykori királysá helyén.

Hogy az emberi illuzió litikai illuziók milyen v hitéve, arról napjaink ad gyöző példákat.

A hajdani néptribunok badulása érdekében a kir ságok megdöntésért k mert bennök látták a né nokokat: ma szerepet ese rokkal és királyokkal és legszörnyűbb cinyomók zsarnokok, zsarnokabbak zsarnoka: Gessler, akit pusztított el.

Hitler, Mussolini, a r sudzki, Dollfuss és a töb mind a népből emelkedte mibb érdekeit sem véve rolták a középkeri zsa gyenítő cinyomásukat.